

LASKUVARJOURHEILU

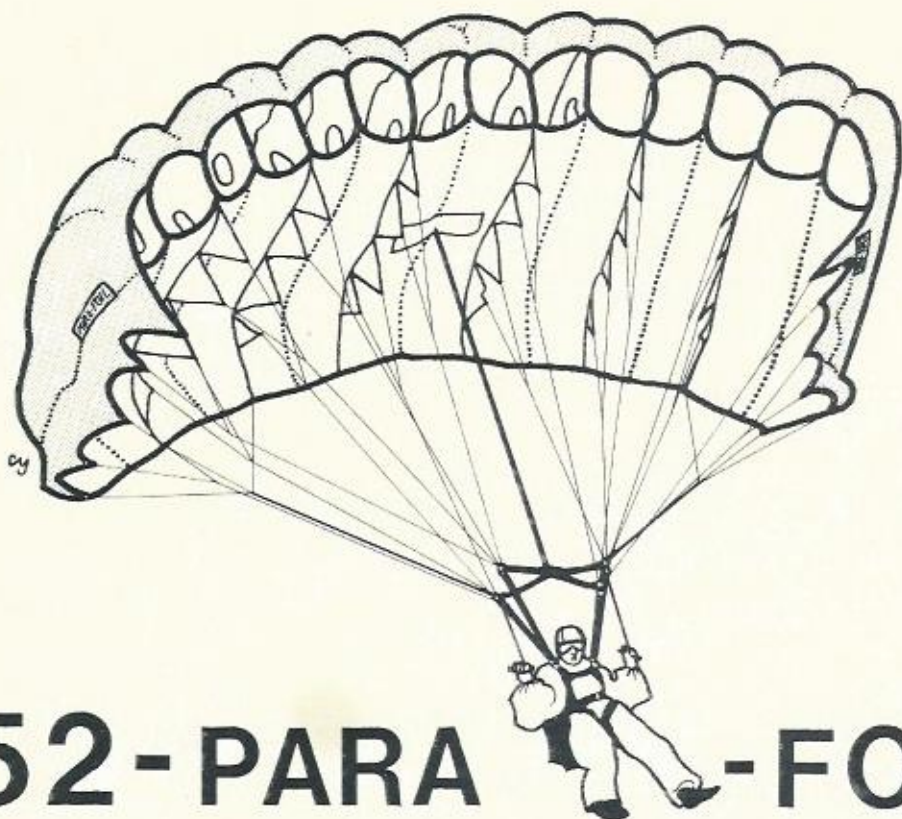
mk: 6,50

Nr. 1 - 1980 vol. 4. vuosikerta

finnish magazine of sport parachuting

PETO PATJABESI !

252-PARA -FOIL

Todella maailman uskomattomin urheiluvarjo, 252 Para-Foil on muuttanut "laatikko"varjojen maailman uskomattoman hiljaisine vajoamisnopeuksineen, pehmeine alastuloineen, loistavine lento-ominaisuuksineen ja pehmeine aukaisuineen.

EI RAJUJA AUKAISUJA, EI PALAMISIA: 252 Para-Foil ei ainoastaan anna sinulle pitempää aikaa varjon varassa, vaan se tuo sinut alas pehmeästi jopa tyyninä päivinä. Vaikkakaan emme voi taata sinulle höyhenlaskua joka kerta (sehän on sinusta itsestäsi kiinni), voimme taata sinulle jatkuvasti pehmeät ja miellyttävämmät laskeutumiset kuin millään muulla patjavarjolla.

HELPPO LENTÄÄ: Uskomme rehellisesti että 252 Para-Foil on maailman helpoin patjavarjo lentää. Patentoitu stabilisaattori systeemi tekee 252:sta uskomattoman vakaan lentää, tunneleiden välinen paineentasausjärjestelmä estää tehokkaasti tunneleiden tukkeutumisen. 252 saa myös korkeat pisteet käsiteltävyydestä ilmassa, tasaiset, vakaat käännökset, tavallista kevyempi ohjaus ja äärettömän kevyet jarrutukset.

PEHMEÄT, LUOTETTAVAT AUKAISUT: Sliderissa, 8 cm halkaisijaltaan olevat slider renkaat apuvarjoon kytkettynä antavat sinulle jatkuvasti pehmeät ja luotettavat aukaisut. Johtuen suurista slider renkaista, slider laskeutuu kantopunoksia pitkin rauhallisesti estäen varjon vahingoittumisen ja pehmentäen aukaisua. Kaikki 252-hyppääjät sanovat kupunsa aukeavan yhtä pehmeästi kuin PC.

Mutta vain tämän mainoksen lukeminen ei saa sinua uskomaan... hyppää 252:lla ja totea itse.

Jälleenmyyjä Suomessa: Suomen Laskuvarjo Oy

THE CHUTE SHOP
HIGHWAY 202, FLEMINGTON, N.J. 08822
(201) 782-5758

LASKUVARJOURHEILU

YLÖS- VAI ALASPÄIN?

Vuosi 1978 oli laskuvarjourheilun ennätysvuosi. Sama suuntaus jatkui 1979. Uusia innokkaita oppilaita suorastaan parveili kursseilla. Paikallisia eroja tietyksi on.

Useimpien (huomaa ei kaikkien) mielestä oppilaat ovat välttämättömiä alan kehitykselle ja hyvinvoinnille. Miksi?

Kerrataanpa. Ensiksi tärkein: Kerho ja koko laji on häviämään tuomittu, jos sen pariin ei hakeudu uusia tulokkaita. Uudet tulokkaat mahdollistavat jatkuvuuden ja heistä on löytynyt, löytyy ja tulee löytymään kerhojen hyvinvointi.

Suuret toimintaluvut pienentävät yksikköhintoja, koska suuret kiinteät kustannukset tulevat jaetuiksi useamman käyttäjän osalle. Suuresta joukosta löytyy kykyjä joka hommaan. Viihtyvyyttä ja tehokkuus kasvaa. Kehä umpeutuu. Syntyy jatkuvaa kasvua. Miksi asiat eivät käytännössä kuitenkaan pelaa näin, ainakaan ei kaikilta osin?

Syitä on monia. Yksi tapa tarkastella asiaa on tehdä se oppilaan kannalta. Miksi oppilas tulee tai on tulematta kurssille ja toisaalta jos tulee, niin miksi pysyy tai on pysymättä toiminnassa mukana? Kaikista ei tule laskuvarjohyppääjiä, mutta yhä useammasta voisi tulla. Sitäpaitsi kerhon eteen voi toimia muullakin tavalla kuin hyppäämällä.

Alkeiskurssilaisilla on paljon yhteisiä ominaisuuksia: Heillä on ennestään muita harrastuksia, elävä mielenkiintä uusiin asioihin. Kurssille lähtöön on useimmiten vaikuttanut tuttavien myönteiset kokemukset lajista ja sen harrastajista ja/tai ennakkoluuloton suhtautuminen uusiin asioihin.

Mutta entäpä jos ei ole myönteistä kerrottavaa, vaan päinvastoin. "Hyvä kello kauas jne..."

Turhan moni on pettynyt yleiseen tehottomuuteen ja turhaan mussutukseen. Lupakirjan saaminen näyttää saavan aikaiseksi ainakin osassa tapauksia kummallisen henkisen muutoksen. Asiallisuus ja käytöstavat muuttuvat huudoksi ja epäasiallisuudeksi. Arvot, jos niitä koskaan on ollutkaan, muuttuvat. Henkilöstä tulee anti-mainos lajille. Lajin arvostus heikkenee. Kaikki saavat kärsiä.

Ihminen kaipaa arvostusta. Laskuvarjourheilijat ovat valittaneet vuosikymmeniä lajinsa ja samalla myös itsensä heikkoa arvostusta. Arvostusta ei kuitenkaan jaeta missään. Se on hankittava ja se myös on hankittavissa. Siitä on jo nyt olemassa näyttöä.

Elämme lajin murrosaikaa. Lajin harrastajien ja päätöksenteosta vastaavien = valitsemiemme luottamushenkilöiden tulisi päästä yksimielisyyteen tavoitteista ja keinoista päästä niihin. Parantumattomat normien rikkojat vähemmistönä voisivat valita tai kehittää aivan uuden harrastuksen, jossa voisivat keskenään päteä muita häiritsemättä.

Suuntaviivat tulevalle kehitykselle on vedettävissä yhdistyksen vuosikokouksessa. Käyttäkää ihmeessä oikeuttanne osallistua kerhon kehittämiseen. Se on velvollisuutenne.

Mikko Hamunen

LASKUVARJOURHEILUN VUOSIKERTA ILMAISEKSI!

Tahdotko auttaa omaa lehteäsi kasvamaan ja ansaita samalla ilmaisen Laskuvarjourheilun vuosikerran.

TOIMI NÄIN:

- Hanki Laskuvarjourheilulle viisi (5) uutta tilaajaa.
- Lähetä lista uusista tilaajista lehden toimitukseen. Älä unohda tarkkoja osoitteita.
- Kun kaikki hankkimasi uudet tilaajat ovat maksaneet tilausmaksunsa, 25 mk, PST-tilille 427602-1, saat **ilmaiseksi** 4 seuraavaksi ilmestyvää Laskuvarjourheilun numeroa.
- Jos tilauksesi on vielä voimassa, alkaa ilmainen tilaus voimassaolevan päätyttyä. Halutessasi voit myös osoittaa ilmaisen vuosikerran jollekin toiselle.
- Muista merkitä listaan myös oma nimesi ja osoitteesi (tai osoite, johon haluat meidän lähettävän ilmaisen vuosikerran).
- **Toimi nopeasti!** Tämä mahdollisuus on voimassa vain toukokuun loppuun asti.

JULKAISIJA

PUBLISHER:

SUOMEN LASKUVARJOKERHO RY.
HELSINKI-MALMI LENTOASEMA
00700 HELSINKI 70
FINLAND
PUH. TEL: 90-378 827

PÄÄTOIMITTAJA

EDITOR-IN-CHIEF:

REINO SUONSILTA
PUH. TYÖ 90-75 36 111
KOTI 90-30 11 19

TOIMITUSKUNTA:

EDITORS:

TUOMAS ASUMUS Helsinki
LARS BÄCKSTRÖM Helsinki
ANTTI KAUSALAINEN Utti
EERO KAUSALAINEN Helsinki
MAURITS KOUHIA Turku
ARTO MATTILA Turku
JORMA ÖSTER Helsinki
RISTO TAHVANAINEN Imatra
MIKKO HAMUNEN, Tampere
BERNARD D-43 LYNG Norway

TAITTO JA VALMISTUS

LAY-OUT & PASTE UP:

ARTO MATTILA

TOIMITUKSEN OSOITE

EDITORIAL ADDRESS:

LASKUVARJOURHEILU
PL 653
SF-00101 HELSINKI 10

PS TILI NO: 427602-1

IRTONUMERO 6,50

TILAUSHINTA 25 mk

NELJÄ NUMEROA VUODESSA

YEARLY SUBSCRIPTION

NORWAY	36 NOK
SWEDEN	30 SEK
DENMARK	40 DKK
OTHER FOREIGN COUNTRIES (AIRMAIL)	10 USD

PUBLISHED FOUR TIMES A YEAR

LASKUVARJOURHEILU-lehti on riippumaton laskuvarjoalan julkaisu. Lehti ottaa mielellään julkaisutavaksi lukijoiden juttuja, piirroksia ja valokuvia. Materiaali palautetaan lehden ilmestyttyä. Julkaisupalkkiota ei valitettavasti voida maksaa. Kansikuviksi tarkoitettujen kuvien tulee olla värikuultokuvia (dia), sisäsivuille tarkoitettujen mieluiten mustavalkoisia paperikuvia. Toimitus ei vastaa artikkeleissa esitetystä mielipiteistä, vaan jokaisesta artikkelista vastaa kirjoittaja itse. LASKUVARJOURHEILUN sisältöä saa lainata mikäli lähde mainitaan, ellei artikkelin yhteydessä ole toisin mainittu. Kokonaisten artikkeleiden lainaamisesta on sovittava julkaisijan kanssa erikseen.

LASKUVARJOURHEILU is the Finnish parachuting Magazine. The publisher assumes no responsibility for the views expressed in submitted material. All rights reserved. Articles may be reprinted in all parachuting magazines if the source is mentioned.

- 3 Pääkirjoitus
- 5 CRW Club
- 6 Olavi Kilpinen, Ljk
- 8 El Capitan, laskuvarjo-urheilun uudet tuulet
- 13 Näistä hyppäämme: — Cessna 206
- 14 Ajattele!
- 15 Kurssi 6/79
- 18 Myytävänä
- 20 Kirjeitä
- 21 Laskuvarjotiedote
- 22 Para-Ski SM-80
- 24 Pätkelmiä
- 27 Aramidikuidut — uusi varjomateriaali?
- 28 Riippuliittoa Pallastunturilla
- 29 Filmille tallennettua
- 30 Parasilppua

KANSI — COVER:

- 1 Jorma Öster:
Veikkolan Masa Perris Valleyn sinisellä taivaalla.
Twin Beech exit by Matti Veikkola at Perris Valley.
- 2 Ken Guest:
Kupurelatiiviva englantilaisittain:
CRW in english: DL and Cloud in stack.
- 3 Arto Mattila:
Kolmen tähteä 1200 m:stä.
Building 3-man star from 1200 m.

.....NYT HETI HYLLYSTÄ!.....

USA:n ylivoimaisesti
suosituin tandemi

SST Racer

ym. ym.

.....LASKUVARJOTARVIKE KY.....

HARRI TOIVONEN PUH. 931-172 616
MATINLAHTI, PL 26, 33721 TAMPERE 72

ELLET VIELÄ OLE KÄYNYT
REIJUN PALVELUN KODINKONELIIKKEESSÄ,
NIIN TEE SE ENSITILASSA.
JUTELLAAN TARJOUKSISTA
NIINKUIN MUISTAKIN ASIOISTA
PAIKAN PÄÄLLÄ.

Tavataan
hyvissä
merkeissä.

HYVÄT MERKIT

Kodinkoneliike, Hämeentie 14, Helsinki, Puhelin 762 252

Ehdotus neljän hyppääjän kiertävän kupurelatiivin (Rotational Canopy Relative Work) vaatimuksiksi.

Osallistumisvaatimukset:

Kaikilla osanottajilla on oltava todistus osallistumisesta vähintään neljän hyppääjän kupumuodostelmaan.

Hyppykorkeus:

9.500 ft. AGL (n. 2900 m)

Työskentelyaika:

Viisi minuuttia. Kello käynnistyy, kun ensimmäinen apuvarjo tulee näkyviin.

Pisteet:

A. Yksi piste ensimmäisestä neljän kuvun muodostelmasta.

B. Yksi piste jokaisesta seuraavasta neljän kuvun muodostelmasta. Lisämuodostelmat voi tehdä ylimmäinen hyppääjä irrottamalla otteensa ja lentämällä muodostelman pohjalle ja tekemällä näin uuden neljän kuvun muodostelman.

C. Kilpailu jatkuu kilpailujen johdon ennalta määräämän kierrosmäärän ajan (suositellaan kolmea tai neljää kierrosta).

D. **Tasapisteet:** Jos kilpailujen päätyttyä on joukkueita tasapisteissä, voittaja määrätään toisella seuraavista tavoista:

1. Jos kaikki kierrokset on hypätty loppuun ja sää, aika, tai jokin muu syy ei ole esteenä, tasatulos ratkaistaan uusintahypyllä (-hypyillä) tasatuloksessa ensimmäisenä olevien kesken, käyttäen edellä selostettua pistelaskentaa.
2. Jos lisähypyt eivät ole mahdollisia, on voittaja joukkue, joka on suorittanut useimpia kiertoja minkä tahansa yhden hypyn aikana. Jos tasatulos ei näin ratkea, määrätään voittajaksi nopeimman ensimmäisen neljän kuvun muodostelman tehnyt joukkue (ensimmäisellä tilalla tasapisteissä olevista).

Määritelmät:

1. **Muodostelma:** Täydellisessä muodostelmassa on neljä avointa varjoa, jotka ovat kiinnittyneet toisiinsa sallituilla otteilla.
2. **Sallitut otteet:** Ylimmän hyppääjän kädet tai jalat ovat kiinnittyneet alemman hyppääjän kuvun punoksiin tai tunneleihin.

Vaaditut/suosittelavat varusteet:

- A. **Koukkuveitset:** Jokaisella joukkueen jäsenellä on oltava helposti saatavilla puukko (koukkuveitsi on erittäin suositeltava).

KUPURELATIIVIN SÄÄNNÖT

FAI:n kansainvälisen laskuvarjokomitean CIP:n kokouksessa esiteltiin oheiset kupurelatiivisäännöt. CIP ei kuitenkaan katsonut vielä voivansa ottaa kantaa ennen sääntöjen kokeilemistä käytännössä.

Näillä säännöillä järjestetään USA:ssa kuluvana vuonna kansainväliset kupurelatiivikilpailut.

Kun kilpailujen kokemukset ovat käytettävissä, esitettäneen säännöt uudelleen CIP:lle. Näyttää varsin luultavalta, että kupurelatiivista tulee virallinen kilpailulaji. Lopullisia sääntöjä ei tässä vaiheessa vielä tiedä kukaan, mutta oheiset esitykset ovat varmasti pohjana tuleville säännöille.

B. **Korkeusmittari:** Ainakin yhdellä joukkueen jäsenellä on oltava korkeusmittari asianmukaisesti käyttökunnossa.

C. **Kypärät:** On suositeltavaa, että kaikki joukkueen jäsenet käyttävät kovaa, suojaavaa kypärää, erityisesti jos on aikomus laskeutua muodostelmassa.

Epätäydelliset muodostelmat: Jos joku muodostelmista hajoaa muusta kohdasta kuin ylimmästä kuvusta, on ennen hajoamista ollut muodostelma toistettava, juuri samassa järjestyksessä, ennen kuin lisäpisteitä voidaan ansaita. Vain uudelleen kootusta muodostelmasta saa lisäpisteen, hajoanneesta muodostelmasta ei kuitenkaan saa.

Vajaatoiminnat: Vajaatoiminta avauksessa on peruste uusintahypyyn joukkueen omalla kustannuksella. Jäljellä olevat joukkueen jäsenet eivät saa tehdä CRW-kiertoa loppuhypyn aikana. Jos kiertoa jatketaan, joukkue saa nolla pistettä siltä kierrokselta ja ei ole enää kelvollinen uusintahypyyn.

Sääolosuhteet: CRW-kilpailuhypyistä ei suoriteta jos sää ei ole tuomareiden mielestä sopiva. Tuomareiden on otettava huomioon kilpailevien joukkueiden kapteenien ja osanottajien mielipiteitä, samoin kuin näköhavaintoja säätilasta.

Kilpailujen ennenaikainen päättyminen

Kun kilpailuja ei voida jatkaa määrättyjen kierrosten ajan säätilan vuoksi koska hyppääminen siirtyisi ennalta ilmoitetun ajan ylitse, voittaja määrätään vertaamalla kaikkien joukkueiden pistemäärää viimeiseen kokonaan läpikäydyn kierroksen jälkeen. Tasatulokset ratkaistaan edellä annettujen sääntöjen mukaisesti.

HUOMAUTUS KILPAILUJEN JOHTAJILLE, TUOMAREILLE JA KILPAILIJOILLE!

Parhaat sääolosuhteet vallitsevat tavallisesti aikaisin aamulla ja iltapäivällä (riippuen vuodenajasta, maantieteellisestä sijainnista jne.) Nämä tekijät olisi otettava vakavasti huomioon kupurelatiivitapahtumia suunniteltaessa.

Ehdotus kahdeksan hyppääjän nopeuskupurelatiivi vaatimukseksi.

Kahdeksan kuvun joukkueilla ei kilpaila muodostelmien määrällä, vaan ensimmäisen muodostelman nopeudella. Säännöt poikkeavat nelikupuisista pääosin seuraavasti:

Hyppykorkeus: 10.500 ft tai 12.500 ft AGL (3200 m tai 3800 m).

Työskentelyaika: 7 min. (12.500 ft) tai 6 min. (10.500 ft) alkaa ensimmäisestä apuvarjosta ja päättyy kahdeksannen kuvun telakoituessa. Muodostelma on pidettävä 30 sekunnin ajan (pitoaikaa ei laskeeta työskentelyajaksi). Kaikille alle kahdeksan hyppääjän 30 sekuntia pysyneille muodostelmille annetaan maksimiaika.

Pisteet: Yksi piste jokaisesta telakoituneesta, 30 sekuntia muodostelmassa pysyneestä hyppääjästä. Suurin pistemäärä voittaa. Tasapisteissä nopein yhteisaika voittaa.

Tasapisteet: Jos joukkueita on ensimmäisen tasapistein samalla työskentelyajalla, ratkeaa voittaja:

1. Uusintahypyllä (-hypyillä) jos kaikki kierrokset on hypätty.
2. Jos uusintahypyt eivät ole mahdollisia, voittaa nopeimman 8-kuvun muodostelman (kokonaan läpikäydyillä kierroksilla) tehnyt joukkue.

Epätäydelliset muodostelmat: Jos kuvio hajoaa ennen 30 sekuntia pidettyä 8-kuvun muodostelmaa, käynnistetään kello uudelleen, kunnes työskentelyaika päättyy tai rakennetaan 30 sekuntia pysynyt 8-kuvun muodostelma.

Vajaatoiminnat: Jos joukkue tekee vajaatoiminnan jälkeen CRW:a, se saa pisteitä 30 sekuntia muodostelmassa pysyneiden hyppääjien määrän mukaisesti, sekä maksimi työskentelyajan. Jos joukkue tekee kupurelatiivisia vajaatoiminnan jälkeen, se ei ole oikeutettu uusintahypyyn.

Nyt vain kaikki siipi selkään ja taivaalle. Harjoitus tekee mestarin. Homma on parasta aloittaa vaikkapa kahden hyppääjän kuviolla. Muista kerrata kupurelatiivin alkeet Laskuvarjourheilun aikaisemmista numeroista ja kuuntele kokeneempien neuvoja.

Jäärnemekin jännityneinä odottamaan kuka kaappaa itselleen tunnelintäydeltä mainetta ja kunniaa Suomen Ensimmäisten Kupurelatiivikilpailujen järjestämisestä. Osanottajia varmaankin jo löytyisi.

OLAVI KILPINEN, LJK

Teksti: Antti Kausalainen
Kuva: Eero Kausalainen

Suomalaisessa laskuvarjourheilussa tapahtui viime kesän SM-kisojen aikana historiaa: Suomalainen hyppääjä rikkoi 2000 hypyn rajan. Hyppääjä oli Rane Härkönen Imatralta. Hän omaksui hyppäämisen elämäntavakseen LJK:ssa 1966. Se kaveri, joka toisena pääsi tuon rajan yli, on myös lähtöisin LJK:sta. Ja asuu siellä edelleenkin. On sotilasarvoltaan vääpeli ja nimeltään Olavi "Enska" Kilpinen. Hyppääminen meni hänelle veriin 1969 ja siitä lähtien se on ollut hänellekin tapa elää.

Enska on syntynyt Orimattilassa 28.11. -50. Siellä hän vietti lapsuutensa ja kävi koulunsa harrastaen mm. hiihtoa.

Sotaväkiä lähentyi ja piti äkkiä saada homma hoidetuksi pois. Sattui silmään lehti-ilmoitus, jossa haettiin vapaaehtoisia laskuvarjojääkärikouluun. No, sehän sattuu kuin nenä päähän, tuumi Enska, mitä nopeimmin pääsee sisään, sitä nopeammin se on ohi.

Hyväksyttiin sitten Enska oppilaaksi ja siitä se alkoi. Ennen sotaväkeä ei hän omien sanojensa mukaan ollut nähnyt yhtään laskuvarjoahyppää. Enska hyppäsi ensimmäisen hypynsä 13.6.69. Hän sattui kuulumaan siihen vuosiluokkaan, jolle annettiin koulutusta itselaukaisuhyppäisessä. Sattui myös jostain syystä viehättämään tuo vapaa putoaminen ja niin tuli tehdyksi päätös: Tätä täytyy saada lisää. Lankesi ikäänkuin luonnostaan, että varusmiesaikaa jatkettiin.

Kilpailamisen makuun Enska pääsi jo varusmiesaikanaan. Kuopion Kalakukko-kisoihin -70 lähti Utista varusmiesjoukkue

PC-kalustolla, kuten siihen aikaan oli tapana, ja Enska oli yksi joukkueen jäsenistä.

Ensimmäiset SM-kisansa Enska kilpaili Porissa -71. Sijoitus oli 4. henkilökohtaisessa tarkkuudessa. Ensimmäinen edustustehtävä tuli jo seuraavana vuonna, jolloin MM-kisat pidettiin Oklahomassa. Edustustehtäviä on ollut siitä lähtien.

Ensimmäinen mestaruus kotimaisella tasolla tuli joukkueetarkkuudessa -72. Ensimmäinen henkilökohtaisen mestaruuden Enska saavutti Nummelassa -75, jolloin hän voitti tempun sekä yleismestaruuden ja oli toinen tarkkuudessa. Lisäksi hän oli joukkueetarkkuuden voittaneessa LJK:n joukkueessa.

1000 hypyn rajan Enska ohitti -76. Samana vuonna hän saavutti henkilökohtaisen tarkkuusmestaruuden hypäten **pallokuvulla** tuloksen 0.24, josta voi sanoa, että se on rautaa.

2000 hyppyä hän sai täyteen 6.10.79 ja sijoittuen siis toiseksi Raunun jälkeen kahden tonnin kaatajaisissa.

Kesän SM-kisoissa Enska saavutti lähes kaiken mahdollisen. Hän voitti yleismestaruuden ylivoimaisesti, voitti tarkkuuden huipputuloksella 10 kierroksen kilvassa: 0.00, oli mukana "vääpelijuntasassa" (Savolahti, Soini, Laamanen, Kilpinen), joka voitti LJK:lle mestaruuden joukkueetarkkuudessa sekä oli toinen taitohypyssä, jonka voitti Rauno Härkönen.

Enska suhtautuu hyppäämiseen kilpaurheilun vaativalla vakavuudella. Harjoitus on ympärivuotista, kuten muissakin urheilulajeissa. Hyppykauden päätyttyä rakennetaan peruskuntoa mm. lenkkeilyllä, hiihdolla ja pallopeleillä. Lisäksi normaali LJK:n palvelus pitää yllä kuntoa. Samoin kuin muut LJK:n edustushyppääjät Ens-

kakin laatii valmennussuunnitelmansa koko vuodeksi kerrallaan. Suunnitelmasta käy ilmi, mitä kulloinkin tehdään, mihin kilpailuihin otetaan osaa, mitkä ovat tavoitteet (tulos, sijoitus) jne. Varsinainen hyppyharjoituskausi alkaa joskus kevään korvalla. Siihen asti hypätään sään sallissa tuntuman ylläpitämiseksi. Huonon sään aikana harjoitellaan esim. tempuvaljaissa tai trampoliinilla, jollainen löytyy LJK:n harjoitushallista. Mainitun vempelen suunnittelussa ja rakentamisessa Enskalla on vahvasti näppinsä pelissä.

Hyppyväki on huomannut Enskan varsin käteväksi käsistään. Hän nimittäin suunnitteli ja rakensi sähköplakan, jota käytettiin SM-kisoissa menestyksellisesti. Puutteita siinä tietenkin vielä on, mutta ne poistuvat ajan ja kokemuksen myötä.

Paljon on puhuttu LJK:n hyppääjien hyppymäärien yhteydessä siitä, kuinka suuri osa niistä on T-10 -hyppyjä. Esim. Enskalla niitä on vain 108. Loput ovat itseaukaisuja, joita viime vuonna tuli n. 380. Näistä vain pieni osa on hypätty "valtion ajalla".

Me siviilihyppääjät olemme usein kauteellisia sanoneet, että "kyllähän niiden armeijan ammattilaisten kelpaa". Suurin etu heillä meihin muihin nähden on se, että kalusto tulee talon puolesta. Hyppäämisestä huolehtii jokainen itse. Enska sekä muut LJK:n hyppääjät antavat meille muille esimerkin siitä, miten suunnitelmallisella harjoittelulla saadaan hyviä tuloksia aikaan.

Lopuksi sopinee tähän lausahdus, jonka kuulin Imatralta SM-kisojen aikana erään siviilisen katsojan suusta: "Noita LJK:n poikia kun katselee, niin tulee mieleen, että laskuvarjolla hyppääminen sitenkin olisi urheilua."

**- Parachuting Club of Finland -
20 th anniversary
Fokker
FRIENDSHIP BOOGIE**

21.5 - 25.5 1980 IN HELSINKI

We welcome all skydivers from all over the world to participate in the biggest RW-meeting in Europe and to celebrate the 20th anniversary of the Parachuting Club of Finland. We offer you the most comfortable airplane, Fokker Friendship, and a drop zone in the middle of the capitol of Finland. Exit altitude will be 4000 m . . . 5000 m. for student jumpers we also offer two Pilatus Porter airplanes, with top class jumpmasters. Board and lodging will be in barracks at Malmi Airport. Two of the best RW-organizers in the world will be at your service.

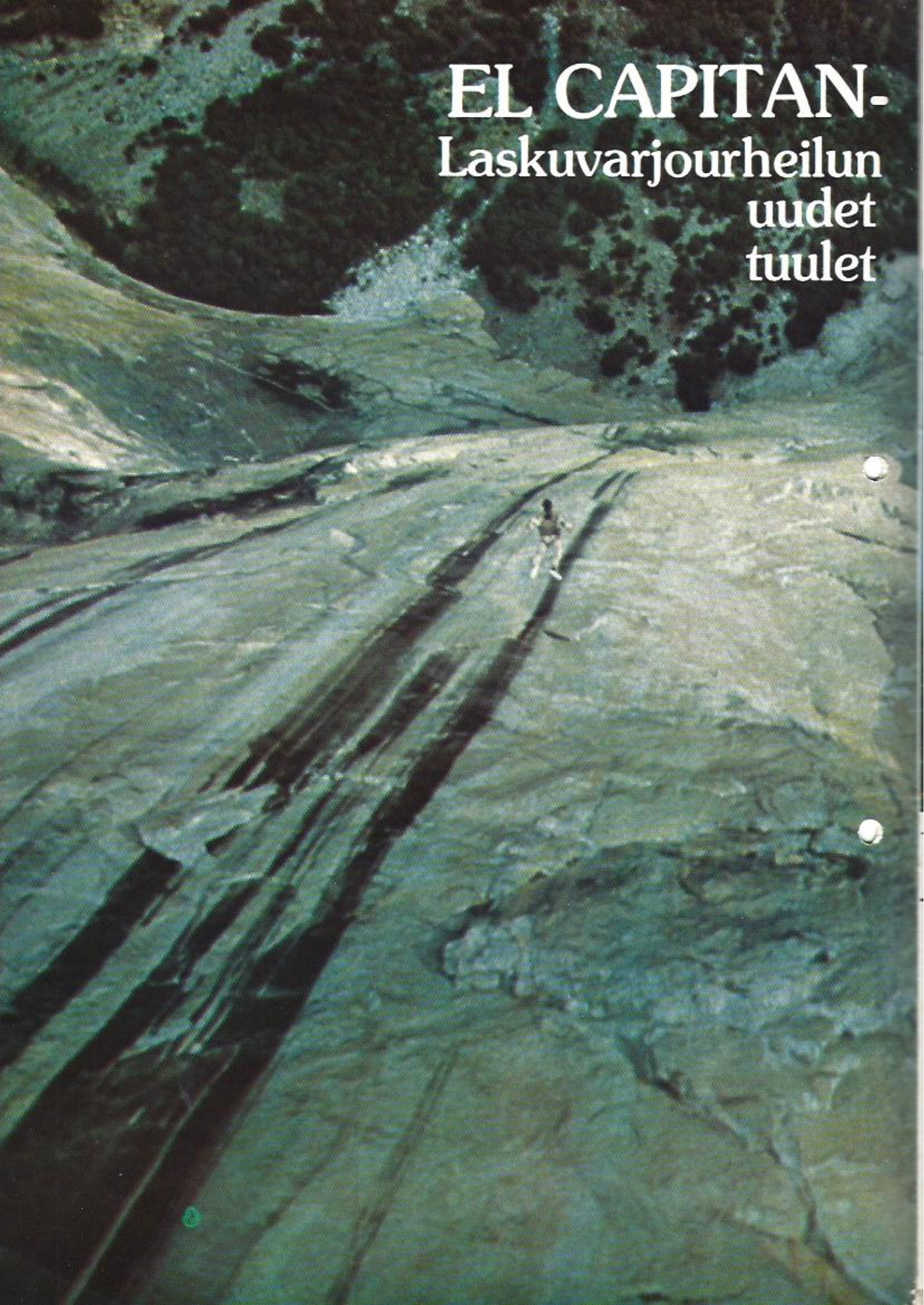
We want to welcome all of you to spend an exotic holiday with us. We will make sure that your stay with us will be a pleasant one. Please do not hesitate to contact us for further information. Write or call.

Into Taskinen office 90-780 122, home 90-352 225

Kjell Olsen office 90-738 301, home 90-862 304

**come along
and have fun...**

EL CAPITAN- Laskuvarjourheilun uudet tuulet

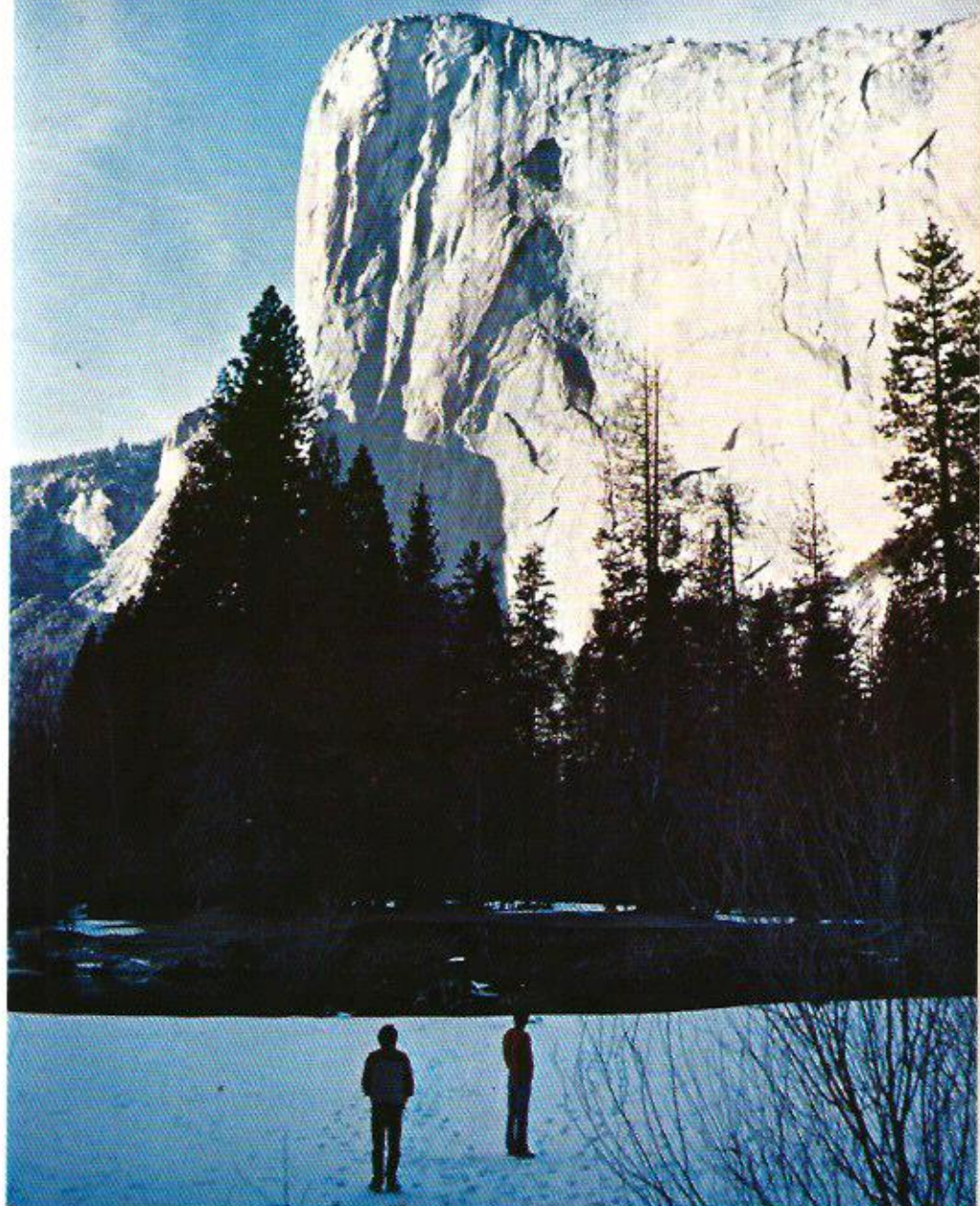

EL CAPITAN HILJAINEN HYPYPYPAIKKA

El Capitan, 1000 metriä korkea graniittinen vuorenjärkele sijaitsee n. 5 tunnin ajomatkan päässä San Fransiscosta itään Californian osavaltiossa USA:ssa. Se, mikä tekee tästä vuoresta erikoisen muiden vuorien joukossa on, että El Capitan on tällä hetkellä ainoa vuori maailmassa, josta on voitu suorittaa laskuvarjohyppyjä suhteellisen turvallisesti.

Suomalainen hyppääjä Jorma Öster kävi ponkaisemassa vuorelta ja kertoo seuraavassa vaikutelmistaan.

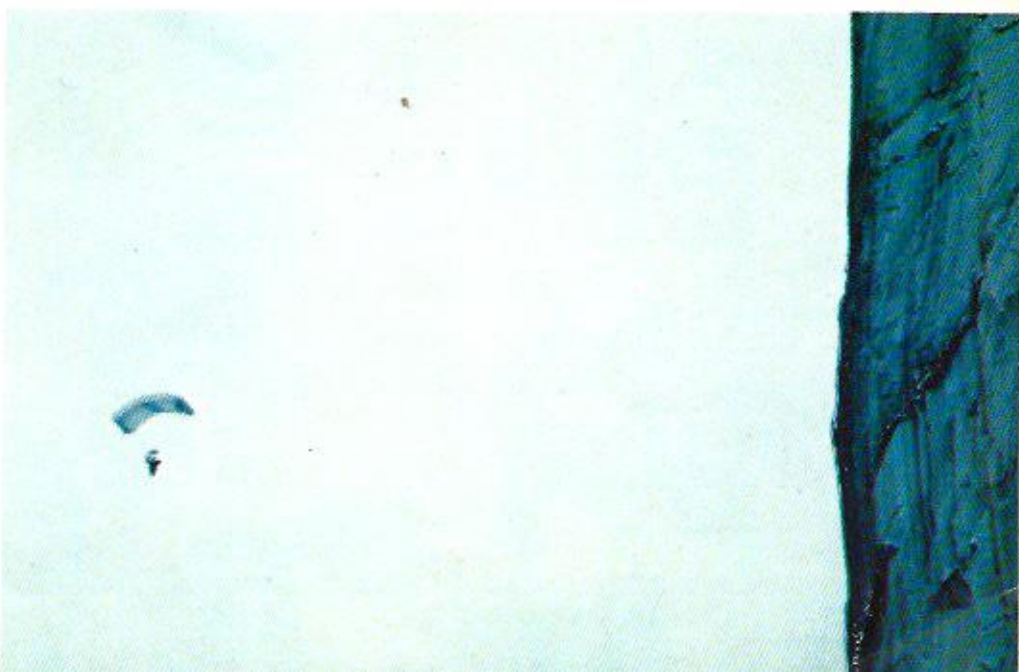
Jöran vapaassa vuorta vasten. Kuva otettu n. 5 s lähdon jälkeen. Hetken perästä alkoi liukuminen vaikuttaa ja Göran ehti n. 150 metrin päähän vuoresta aukaisuhetkellä.

Miehet ylärivistä vasemmalta lukien: Arne Jansson ja Göran Widenby. Alhaalta: Jorma Öster ja Karl Brammäs.

▲ Aiottua laskeutumisaluetta tarkastele-
▲ massa.

▼ Arne Jansson on juuri saanut kupunsa
▼ auki ja matka maalialueelle alkaa.

Idean vuorelta hyppäämiseen sain, kuten monet muutkin hyppääjät ennen minua, katselemalla maanmainiota hyppäfilmiä nimeltä "Skydive". Ajatus vuorelta hyppäämisestä kyti mielessäni startatesamme marraskuun lopulla Seutulan lentoasemalta DC-10-koneella kohti USA:ta. Ensimmäiset kontaktit paikallisiin vuorihyppävirtuooseihin sain Zephyrhillsissä Floridassa, joka oli ensimmäinen matkakohteemme. Heilimon Markun ja Veikkolan Matin suorittaessa konventionaalisia RW-hyppyjä päätin sillä aikaa hieman jututtaa näitä kavereita. El Capitanilta hypänneitä ei ole vaikea erottaa muista hyppääjistä, sillä useimmilla oli päällensä tavallista kookkaampi T-paita, jossa luki esim. El Capitanin elonjääneet N:o 50, El Capitan N:o 31, Rangerit eivät saaneet minua, tai El Capitan N:o 40, Rangereiden pahoinpitelemä jne... Mistäpä amerikkalaiset eivät vääntäisi T-paitaa. Numerot paidassa tarkoittivat kuinka mones Capitan hyppääjä on kyseessä. Rangeri taas on amerikkalainen Puistopoliisi jolla on äkäinen luonne ja tilavat sellit.

KIELLETTY HYPY

Ensimmäinen varsinainen yllätys olikin sitten, että hyppy Capitanilta on laitton. Yllätys siinä mielessä, että Yhdysvaltain omat ilmailumääräykset eivät hyppää kiel- lä eivätkä yöskään osavaltion lait. Ai- noastaan Yosemitein luonnonpuiston puistopalvelu (= rangerit) on heittänytynyt asiassa poikkitelein. Syyt hyppöjen kiel- tämiseen ovat olleet moninaiset. Alussa hyppy kiellettiin väittämällä, että hyppää- jät saattavat pudota avautumattomine var- joineen katselijoiden päälle. Myöhemmin hyppöjä väitettiin liian vaaralliseksi joh- tuen kahdesta vakavasta loukkaantumi- sesta ja yhdestä kuolemantapauksesta (Kaikki onnettomuudet tapahtuivat koval- la tuulella). Nykyään hyppöistä on tullut arvovaltaista väliillä laskuvarjohyppää- jät/puistopalvelu. Itseasiassa koko hyp- pytoiminta Capitanilta muistuttaa lähinnä viililännen sirkusta jossa puistopalvelu yrittää pidättää hyppääjiä käyttäen apu- naan helikoptereita, autoja, hevosiä, ra- diopuhelinta ja muita mitä ihmeellisimpiä vippaskonsteja. Tämän lehden ilmestyys- sä on päädytty tilanteeseen jossa 12 hyp- pääjää joutuu vastaamaan oikeuteen te- kemisistään. On myös perustettu rahasto tukemaan hyppääjiä oikeudenkäyntiku- luissa. Carl Boenisch, amerikkalainen kuvaaja, joka on yksi syytetyistä, vetoaa siihen että hypyn kielttäminen on yksilön- vauden rajoittamista ja vastoin perus- tuskia. Boenisch on syytettyä myös kaupallisen elokuvan tekemisestä luon- nonpuistossa (El Capitanin hyppöfilmi saatavana myös Suomessa), hyppäämi- sestä riippuliitimellä toisesta samassa puistossa olevalta vuorelta, sekä sen ku- vaamisesta. Asiaa vaikeuttaa vielä se, että Boenisch oli käyttänyt liitimen kannossa apunaan rangereita kertoen kääron sisäl- tävän mittausvälineitä. Oli miten oli vuosi 1980 näyttää muodostuvan Capitanilla tosi vilkkaaksi sillä useat eri hyppöryhmät suunnittelevat matkaa vuorelle huolimatta puistopalvelusta. Luultavaa on että puis- topalvelu joutuu antamaan periksi ja sallii- maan hypyt tietyin rajoituksin.

METREITTÄIN LUNTA

Ja sitten, jotta hyppy ei näyttäisi liian helpolta, kertoivat ystävämmme, että matka vuorelle kesäaikaan lyhintä tietä käyttäen kestää n. 5—6 tuntia, pitempää tietä 8—10 tuntia ja koko matka ylämäkeen ja ohuessa ilmassa (El Capitan 2,5 km men- nennästä). Tuntui myös siltä että tal- viaika ei ollut paras mahdollinen hypyn suorittamiseen.

Kaikkien vuorihyppääjien mielestä hyp- py El Capitanilla talvisaikaan on sula mahdollisuus johtuen lumesta ja hurjas- ta -10 asteen pakkasesta. Mainitessani, että pieni pakkas on vain hyväksi ja että jos lunta on yli puoli metriä niin siinä on hyvä nukkua, aiheutti välittömästi pit- kän tuijottavan katseen ja tipahtamisen hullun kirjoihin. Pojista näki heti etteivät he olleet koskaan kuulleet Suomen Ar- meijan metsäkeikoista, eivätkä pakkiin jäätyneestä hernerokasta.

HYPYN SUORITTAMINEN

Yrittäessäni kysellä hypyn teknisestä puolesta en saanut hyppääjistä paljon- kaan irti. Hyppy itse suoritukseksi on varsin helppo.

Useimpia hyppääjiä arveluttaa pääsemi- nen irti vuoresta hypyn aikana. Mitään vaaraa vuoreen iskeytymisestä ei ole sillä vuori viettää sisäänpäin n. 40 metriä. Nor- maali liu'ulla ja 10 sekunnin vapaalla vuore- sta pääsee n. 150 metrin päähän, mikä riittää hyvin turvalliseen aukaisuun. Ai-

noan vaaratekijän aiheuttaa tuuli, jota ei saa olla liikaa (yli 4 m/s). Ainut kuole- maan johtanut onnettomuus on sattunut hypätessä liian kovalla tuulella ja tuulen painaessa hyppääjän vuorta vasten. Pat- javarjo on myös välttämätön oikealle alas- tulopaikalle pääsemiseksi. Vuoren juurel- la on n. 300 metrin kivikkoinen vyöhyke, jossa on n. 3—5 metrisiä graniittimöy- kyjä jyrkässä alaspäin viettävässä kul- massa. Vuonna 1966 kaksi hyppääjää loukkaantui vaikeasti laskeutuessaan **pal- lokuvuilla** näille kiville. Myös patjavara- varjo on suositeltava. Voidaan sanoa, että ainoan vaaratekijän vuorihypyillä ai- heuttaa hypääjä itse. Jos hyppääjän asen- ne on: "olen marssinut tälle kirokulle vuorel- le 10 tuntia enkä aio antaa pienen tuulen estää hyppäni", on syytä olettaa että huonosti käy.

PALVELUKSEEN HALUTAAN...

No, kaikesta tästä huolimatta olin päät- tänyt suorittaa tuon ihmeellisen hypyn ja aloin värvätä vapaaehtoisia. Heilimon Markku ja Veikkolan Matti eivät tulleet kysymykseen, sillä molemmat matkustai- sivat kotiin jo muutaman viikon kuluttua. Koska olimme Floridassa ja lämpötila läh- hellä 30 astetta yritykseni houkuttelua Amerikkalaisia hyppääjiä mukaan tähän "arktiseen" seikkailuun olivat toivotomia. Pienen etsinnän jälkeen tapasin muuta- mia ruotsalaisia hyppääjiä, jotka päättä- väisyyteni innoittamana lupautuivat mu- kaan. Pienen neuvottelun jälkeen päätim- me tavata Pope Valleyn hyppykeskuses- sa Californiassa joskus joulukuun lopulla.

KOHTI KALIFORNIAA

Ruotsalaiset lähtivät Californiaan omia teitään. Me suomalaiset olimme ostaneet V8 moottorilla, ilmastoinnilla, ohjau- sekä jarrutehostimella varustetun, ainakin 2 tonnia painavan bensahirviön, jolla läh- dimme amerikkaa katselemaan. Usean hyppykeskuksen, usean kilometrin ja vie- lä useamman bensa-aseman jälkeen saa- vuimme lopulta Pope Valleyn hyppykes- kukseen joka sijaitsee n. 5 tunnin ajo- matkan päässä Yosemitein kansallispuis- tosta. Ilokseni saatoin todeta myös ruot- salaisten saapuneen. Tosin heitä oli en- tisten viiden sijasta jo 12, kaikki samasta kerhosta. Matin olimme jättäneet kyydistä Los Angelesissa, josta hän lensi Suomeen. Joulun jälkeen myös Markku lensi Suo- meen. Aloin nyt toden teolla suunnitte- lemaan hyppää. Ruotsalaisten kanssa kä- vimme jututtamassa englantilaisia, jotka olivat hypänneet vuorelta vain viikkoa ai- kaisemmin. Heiltä saimme muutamia kartoja sekä hyödyllisiä tietoja, kuten esim. että Yosemiteissa oli ollut juuri lu- mimyrsky. Lumimyrsky pelästyttämänä ruotsalaiset päättivät että heistä lähtee vain kolme mukaan, muiden jäädessä odottelemaan josko me onnistuisimme. Tammikuun toisenä päivänä starttasimme kohti Yosemiteä ja saavuimme perille n. klo 8.00 illalla täydenkuun vallitessa. Saapuminen Yosemiteen yöaikana on sykähdyttävä kokemus. Laskeutuminen synkän kanjonin pohjalle jota kuun valai- semat äkkijyrkät seinämät reunustavat sai jokaisen tuntemaan itsensä pieneksi. Hi- taasti ajaessamme huomasimme että va- semmasta ikkunasta ei näkynyt muuta kuin mustaa pimeyttä. Pysäytimme auton ja astuimme ulos. Emme olleet uskoa silmiämme. Edessämme oli 1000 metriä pystysuoraa graniittiseinämää jota kuun- valo himmeästi valaisi. Tuoltako pitää hyp- pätä? Voi pojat! Sydämeni alkoi välittö- mästi hakata ylikierroksilla. Kokemus oli kertakaikkiaan sanoinkuvaamattoman

mahtava. Seisoimme paikallamme usean minuutin ajan kenenkään puhumatta mi- tään. Kaikki olivat mykistyneitä. Olimme melkein perillä.

YOSEMITISSA

Saavuttuamme Yosemitein kylään vuokra- simme huoneen yöksi. Aamulla herätty- ämme söimme aamiaisen ja ryhdyimme välittömästi toimeen Ensiksi kävimme puistopalvelussa tarkastamassa lumikor- keuden ja tulevan sään. Lumikorkeus 1800 metriä eikä lumikuuroja tiedossa. Näyttää hyvältä. Seuraavaksi kävimme paikallisella alppiihtokoululla vuokra- massa vuorikiipeilykenkiä, sekä muuta- mia muita varusteita. Kylältä saa vuokrata kaikkia välineitä makuupussit ja teltat mukaankuuden. Ostimme hieman ruokaa sekä hedelmiä joita ajattelimme ottaa mukaan matkalle. Kävimme myös tutki- massa mahdolliset alastulopaikat, joita oli useita. Yosemitein laakso on täynnä pieniä niittyjä joille on helppo laskeutua. Päätimme suorittaa laskeutumisen laak- son poikki virtaavan joen toiselle puolelle välttääksemme joutumasta heti puistopal- velun pidättämisiksi. Arvelimme voittavam- me noin 3—4 minuuttia lisäaikaa mikä menee sillan kautta kiertämiseen. Kikka ei kuulemma sovellu käytettäväksi kesä- aikaan jolloin rangerit liikkuvat hevosilla. Myöskään radiopuhelimella varustettuja vuorikiipeilijöitä ei näkynyt. Ovat kuulem- ma joskus hälyttäneet apua nähdessään laskuvarjohyppääjän vilahdavan ohitse. Kaikki oli siis OK.

Päätimme startata seuraavana aamuna klo 6.00 joten herätys olisi tuntia aikaisem- min. Tarjoituksenamme oli hypätä n. klo 1.00 iltapäivällä jotta voisimme suorittaa kuvauksia. Muutamien ruotsalaisten mie- lestä oli turvallisinta hypätä klo 5 illalla, jolloin olisi jo melko hämärää ja kiinni- joutumisen riski pienempi. Onneksi kaikki himoitsivat kuvia hypystä joten pääsimme yhteisymmärrykseen ajoituksesta. Minua tosin hieman hirvitti ajatus 17.000 markan kameroiden menettämisestä, mutta hyvät kuvat houkuttelivat. Naamioituani tande- mini hyppyaalareiden sisälle olin valmis lähtöön ja menin nukkumaan. Ruotsalai- set tosin jatkoivat tapansa mukaan kes- kustelua pikkutunneille asti. Pullo aitoa Californialaista auttoi asiaa.

LÄHTÖ CAPITANILLE

Ja sitten aamulla herätys. Puhelinherätys, mikä muu, kun kerran amerikkassa ol- laan. Puolikas kananpoikaa naamaan ja sitten liikkeelle. Olimme joutuneet jaka- maan joukkomme kahteen osaan koska käytössämme oli vain kolmet tandemit ja hyppääjiä oli neljä. Arne niminen ruotsa- lainen päätti hypätä seuraavana päivänä meidän hyppymme jälkeen. Karl, Göran ja minä starttasimme siis matkaan. Ensim- mäiset vaikeutemme koimme jo noin 5 minuutin patikoinnin jälkeen. Kartat unoituivat. Göran kääntyi ympäri ja lähti hakemaan kartoja. Jäimme odottelemaan Söin appelsiiniin.

Muutaman hetken päästä matka jatkui polun alapäähän, josta aloimme nousun ylöspäin. Polku oli jyrkästi nouseva ser- pentiini, joka alkoi jo puoletunnin päästä käydä voimille joten pidimme tauon. Tauon aikana tutkimme karttaa ja tote- simme olevamme vasta 60 metrin korkeu- dessa. Jatkoimme matkaa samaa siksak- kua väliillä kävelen suoraan vuoren rinnet- tä myötäillen. Ylöspäin, alaspäin, tauko, appelsiini. 2½ tunnin kuluttua saavuimme suurelle vesiputoukselle nimeltä Yosemite Falls. Putous oli n. 200 metriä korkea ja se näkyi hyvin alas laaksoon.

Myös päivä oli alkanut valjeta. Jatkoimme nousua putouksen vierustaa myötäillen. Tässä vaiheessa ruotsalaiset alkoivat mailla voimakasta tuulta joka oli pikkuihijaa yltnyt.

Viimeinen tunti ennen huipulle pääsyä oli tosi jyrkkä ja jouduimme pitämään monta taukoa. Saavuttuamme huipulle oli siellä täysin tyynä. Vesiputouksessa virtaava vesi aiheuttaa voimakkaita ilmavirtauksia jotka hämäsivät meitä. Koko ensimmäisen vaiheen nousuun kului 3 1/2 tuntia eikä lunta ollut näkyvissä kuin aivan ylhäällä. Arvioimme kulkeneemme n. 5 km. Tästä eteenpäin oli edessämme lunta. Pakkasta oli n. 2 astetta.

LUNTA KUIN SUOMESSA

Ruotsalaiset kävivät hieman tutkailemassa lumetilannetta ja kertoivat lunta olevan n. 35 cm, liikaa matkan jatkamiseen. Koska kello oli vasta puoli kymmenen päätimme kuitenkin yrittää jonkin aikaa lumessa rämpimistä. Alussa hanki oli upottavaa mutta päästyämme metsän suojaan alkoi lumi kannattamaan ja kävely sujui suhteellisen helposti. Yhtään jalanjälkeä emme lumessa nähneet joten luotimme täysin karttoihin.

Lumesta johtuen polkua oli vaikea erottaa muusta maisemasta ja oli melkoinen onni, että eksyimme vain muutaman kerran koko matkan aikana. Alavilla paikoilla lumi ei kannattanut kovin hyvin ja vajosimme kinoksiin napaamme myöten. Voimat tuntuivat loppuvan helposti ja taukoja pidettiin. Myös appelsiinit loppuivat. Metsässä oli paljon pieniä puroja joista joimme usein. Taivallettuamme noin 7 tuntia alkoivat pienetkin nypylät tuntuun vuorilta ja jotkut niistä ylitettiin kontaten. Kiitos ohuen ilman.

Koska kello oli jo yksi, yritimme kiristää hieman tahtia jotta ehtisimme Capitanille valoisaan aikaan. Pikkuihijaa maasto alkoi käymään tasaisemmaksi ja tiesimme lähestyvämme Capitania. Aurinkokin paistoi, joskin pilviä näkyi olevan tulossa. Viimeisen puolituntisen marssimme nopeasti ja saavuimme Capitanille klo 2.30 iltapäivällä. Pidimme 10 minuutin tauon, jonka jälkeen suoritimme lopullisen lähestymisen jyrkänteen reunalle. Loput 400 metriä Capitanin huipulta jyrkänteen reunalle on loivaa, paljasta rinnettä, jossa oli lunta siellä täällä. Viimeiset kymmenen metriä lähestyimme varjot selässä ja pysähdyimme reunalle. Täällä vihdoinkin, olipa homma. Olimme taivaltaneet 12 km ja aikaa oli kulunut 8 1/2 tuntia.

HYPPY

Emme jääneet tuhlamaan aikaa. Kurkasimme jyrkänteen ylitse ja totesimme että "näyttää suoralta". Senjälkeen kamerat pois repuista hyppyhaalarit päälle ja muutamia valokuvia.

Olimme valmiita.

"Pelottaako"? kysyi Karl.

Ei pelota, mutta sydän hakkaa 200 kierrosta minuutissa ja sen kuulee. Ilma oli täysin tyyni ja asetimme hyppyjärjestykseen.

Karl menee seisomaan aivan jyrkänteen reunalle. Hänellä on käytössään 16 mm elokuvakamera kypärään kiinnitettynä. Tarkoituksena on kuvata Göränin ja minun juokseminen ulos jyrkänteen. Tämän jälkeen hänen on välittömästi hypättävä perässä ja kuvattava vapaassa. Itseläni on käytössä 35 mm kamera varustettuna kalansilmä objektiivilla. Asetun aivan Göränin taakse n. 7 m päähän reunasta.

"Kaikki valmiina!" huudan.

"Ei vielä", sanoo Görän. "Odotetaan minuutti. Haluan tuntea värähtelyt ympärilläni."

Ja totta vieköön värähtelyissä löytyi. Ei minkäänlaista ääntä. Täysi hiljaisuus. Edessä jyrkänne ja High Sierra vuoriston jyhkeät lumihuippuiset vuoret. Vasemmalla alhaalla laaksossa Yosemitein kylä pienenä pisteenä. Mielestämme maailman mahtavin paikka.

"Selvä. Mennään!"

Görän lähtee hitaasti liikkeelle varoen kaatumasta ja minä aivan perässä. Kuuluu vain kameran surina Karlin kuvatessa. Yksi askel, kaksi askelta, kolme, neljä ja nyt.

Jalat eivät enää kosketa tukevaa kalliota. Otamme kumpikin vaistomaisesti muutamia tyhjiä askelia. Tunnen äkkiä oudon tyhjän tunteen koko ruumiissani. Mahtava tunne päässä. Todellinen paino-

ton tila. Mitään ei tunnu tapahtuvan. Ei ilmavirtaa, ei hyppyhaalareiden lepatusta, voisin puhua Göränille joka putoaa muutaman metrin alapuolellani.

On kuin olisi mukana hidastetussa elokuvassa. Vuorikin alkaa laiskanlaisesti liipua jalkojeni ohitse antaen ainoan tunteen putoamisesta.

Äkkiä muistan unohtaneeni kuvaamisen. Otan ensimmäisen kuvan Göränista joka näyttää olevan kiinni vuoresta. Ilmavirta tuntuu jo kasvoillani ja haalarit alkavat läpättää. Käänny hitaasti ympäri ja otan kuvan yläpuolellani putoavasta Karlista, joka myös suorittaa kuvaamista 16 millisellä. Kuvaamme toisemme. Käänny takaisin ja alan liukua irti vuoresta. Huomaan Göränin avaavan varjonsa. Avaan omani. Sekavan näköinen rypäle kehkeytyy pääni yläpuolelle. Hitaasti varjo löytää oikean muotonsa ja huokaisen helpotuksesta. Otan muutamia kuvia. Kupu on pois päin vuoresta, ainoastaan reunatunnelit ovat hieman rutussa. Irroit-tan ohjauskapulat ja painan kapulat alas. Tunnelit avautuvat.

LASKEUTUMINEN

Totean olevani n. 150 metrin päässä vuoresta ja korkeutta on n. 500 m. Elämäni vaikuttavin 12 sekunnin vapaa putoaminen on ohitse. Yläpuolellani Görän ja Karl ovat jo kääntäneet kupunsa kohti laskeutumisaluetta. Otan saman suunnan. Huomaan heti, etten pääse aiotulle laskeutumisalueelle. Joen toiselle puolelle on kuitenkin päästävä joten suunnistan kohti aukeata paikkaa jossa joki on lähinnä vuorta. Saas nähdä kuinka käy. Hiljalla on. Muista hypänneeni tarkkuutta viimeksi oppilasaikana n. 8 vuotta sitten. Aukea on tosi pieni, n. 8x10 metriä ja joki aivan vieressä. Nyt tarkkana. Jos menee yli niin tiedossa on uintireissu.

Lähestyminen tuntuu menevän hyvin. Pieni tuulenvire jarruttaa mukavasti. 20 metrin korkeudessa tuuli tyyntyy ja vitsit loppuvat. Perhana, nyt mennään eteenpäin ja suoraan jokeen. Painan lisää jarruja ja tunnelin kuvan olevan lähellä sakausta. Joen reunalla on useita nelimetrisiä mäntyjä joiden totean lähestyvän nopeasti. Kiedon jalkani ensimmäisen mäännylavan ympäri ja totean puun taipuvan kaarelle. Olemme melkein maassa, mänty ja minä. Yritän pudottautua irti mutta jään roikkumaan n. 20 cm korkeuteen.

Voi Myrkkö! Tämäkin vielä. Kupu on kaatunut männyn päälle ja näkyy kauas. Sieluni silmissä kolahtavat kalterit. Pieni paniikki yllättää, mutta päätän suorittaa cutawayn. Aikaa ei ole paljon. Hypyt on varmasti nähty kylässä ja vastaanotto-komitea on tulossa. Irroit-tan kypärän päästäni ja tungen sen mukana tuomaani isoon muovipussiin. Totean käsieni vapi-sevan. Rannekorkeusmittari tarrakiinnityksellä tuottaa sanoinkuvaamattomia vaikeuksia. En löydä tarran alkupäätä ja menetän 2 sekuntia aikaa. Lopulta saan tavarani tungetuksi pussiin kupua lukuunottamatta. Hurjassa paniikissa tartun oikeanpuoleiseen kantoviilekkeeseen ja lähdän juoksemaan. Punokset kiristyvät kangas kiristyy, mänty taipuu. Irtoa p-----!

Jokin antaa periksi. Taisi kupu revetä. Revetköön, lähtepähän ainakin irti. Otan molemmin käsin kiinni kantoviilekeistä ja suoritan viimeisen riuhtausun joka irroit-taa muutamia oksia. Myös kupu on irti. Tungen sen muovipussiin. Olen juuri saavuttanut kuvun puusta irrottamisen SE:n ajalla 15 sekuntia tasan. Nopea ote muovipussista ja alan raahata sitä metsän

Kuvasarja joka on otettu Karlin kuvaamasta 16 mm elokuvasta. Görän ja Jorma näyttävät hieman omituisilta koska ovat joutuneet tunkemaan kantoreput hyppyhaalareidensa sisään.

NÄISTÄ
HYPPÄÄMME

Tällä kertaa esittelemme Imatran Ilmailu-
kerhon hyppykoneen Cessna 206 U 'Super
Skywagon' OH-CSU:n.

Cessna 206

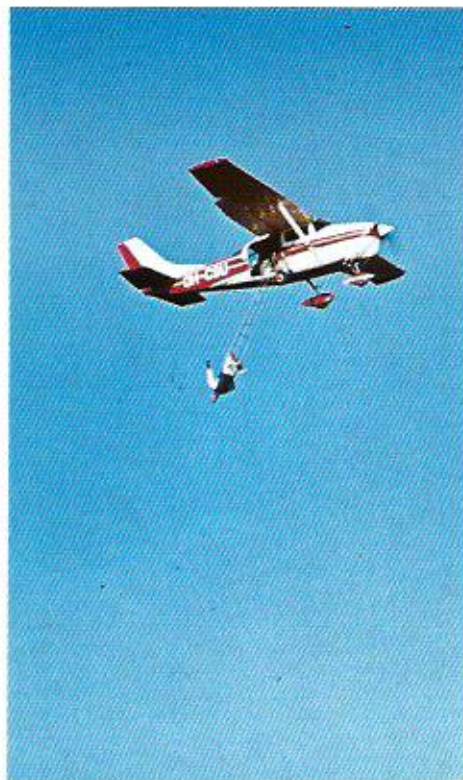
Starttimestarin kaino huomautus: "CSU odottaa" lienee tuttu useimmille kilpahyppääjille tässä maassa. Onhan IIK:n 206:n kuulunut hyppykilpailujen ja -leirien vakiokalustoon viimeiset 10 vuotta.

Imatralla aloitettiin hyppytoiminta v. 1968 jolloin käytettiin ULK:n konetta, mutta alkuvuodesta 1970 tehdyn konehankinnan ansiosta hyppytoiminta Imatralla pääsi todenteolla käyntiin.

CSU oli lennellyt aiemmin Turun saaristossa vesikoneena. Koneella oli tehty hieman epäonnistunut laskeutuminen, josta seurasi sukellus. Sen jälkeen kone siirtyi peruskorjattuna Imatran Ilmailu-kerhon omistukseen.

206 oli myös tuttu vieras 70-luvun alkupuolella järjestetyissä lentonäytöksissä. Kun koneeseen mahtui 5–6 hyppääjää ja se nousi nopeasti korkeuksiin, oli se siihen aikaan yksi suurimpia hyppykoneita DC:3:n jälkeen Suomessa. Myös Mister-X ja CSU oli näyttävä pari lentonäytöksissä. Hän roikkui CSU:n alla nuoratikkailla ja seisoi myös koneen katolla lennon aikana. Viime vuosina on ilmakrobatia ja hurjat näytöshyppyt 206:sta unohdettu ja näytöksissä siitä on hypätty vain RW-hyppäjä.

206 on ollut Imatran Ilmailu-kerholla kohta 10 vuotta. Alkuaikoina esiintyneistä vioista, jotka johtuivat lähinnä koneen sukelluksesta, on moottorin vaihdon jälkeen päästy eroon. Runko on Imatralla ollessa kerran peruskorjattu ja ensi kesän jälkeen on rungon peruskorjaus taas edessä.

Mister X nuoratikkailla CSU:n alla

Kuva: Mikko Saarenpää, Foto Taide

Pari viimeistä vuotta on kone ollut lähes yksinomaan hyppikäytössä, mutta lentotunteja on tullut kuitenkin melko mukavasti, viime vuonnakin yli 200 tuntia.

Hyppytoimintaan Cessna 206 soveltuu loistavasti. Viidelle hyppääjälle tilaa todella riittävästi. Mestarin ja yhden lupa-kirjahyppääjän lisäksi voi ottaa kolme "siimanhäntää" kerralla, joten suurempienkin alkeiskurssien pudotukset käyvät joutuin. 206:ssa on lähes metrin levyinen ovi josta ei ole uloshyppyvaikeuksia oppilailta eikä RW-porukoilla.

Kone nousee myös hyvin, vaikkakin 2-lapaisen potkurin vaihto 3-lapaiseen vähensikin nousunopeutta huomattavasti. Silti 2000 metrin keikoista selviää alle 20 minuutissa. Korkein keikka joka CSU:lla on tehty on ollut 4200 m neljällä hyppääjällä.

Koneesta on nyt hypätty Immolassa yli 11000 hyppyä, eikä sanottavampia puutteita ole ilmennyt, jos nyt ei oteta huomioon joskus vallitsevia jääkaappimaisia olosuhteita. Mutta hyppyovi kyllä poistaisi ne kun vaan jostain sattuisi kohdalle. Kokonaisuutena kaikinpuolin hyvä hyppykone.

Cessa 206:n teknillisiä tietoja:
IIK:n CSU on vuosimallia -66. Kone on 6-paikkainen. Nokalla hyrrää 6 sylinterinen 300 hv:n ruiskutusmoottori joka pyörittää 3-lapaista vakiokierrospotkuria. Menovettä mahtuu tankkeihin 84 gallonaa ja se riittää yli 1000 km:n lentoon. Matkanopeutena voi pitää n. 125 solmua ja sakkausnopeus on n. 62 solmua.

Risto Tahvanainen

SAFETY

AJATTELE!

KOVA HATTU vai HUUVA?

Jo vuosia on suuressa maailmassa käyty keskusteluja — voimakkaitakin — josko pehmeät kypärät (vrt. villapipo tai ranskalainen malli) pitäisi kokonaan kieltää. Kumma kyllä, näyttää siltä että huuviens yms. myssyjen puoltajat löytävät tuekseen vain tunteeseen tai tuntemuksiin perustuvia pointteja, jopa eettisiin periaatteisiin on vedottu. Kovan kypärän puolustajat sen sijaan perustavat näkemyksensä saatuihin kokemuksiin ja faktoihin.

Aihetta on käsitelty SAFETY-bulletiin 2. numerossa (kesäkuu 1979):

AJATTELE!

Lyhennelmä SAFETY:n 2/79:n kirjoituksesta "Think!"
Clifford Wilkenin tekstille teki väkivaltaa Eero Kausalainen.

Myöntäkäämme, että laskuvarjourheilu voi olla vaarallista, siispä yritämme pienentää riskitekijät vähimpään mahdolliseen.

Vai yritämmekö?

Tämä artikkeli on tarkoitettu hyppääjäveteraaneille, jotka ilmeisesti pitkään jatkuneen ohentuneen ilman hengittämisen seurauksena uskovat olevansa kuolematomia. Mikäli he eivät usko, en voi ymmärtää pehmeäkypärävillitystä. Luulevatko kokeneet hyppääjät todella, että heillä on kovempi pää kuin oppilailta? Vai onko heillä vähemmän suojelettavaa?

Kypärää käytetään suojaamaan päätä vammoilta, joita voivat aiheuttaa rajut maahantulot, olkasoljet, huonot uloshypyt, törmäykset vapaassa pudotuksessa ja lentokoneen pakkolaskut.

Em. tilanteita ei voi ennalta arvata ja ne voivat sattua kenelle tahansa, kokemuksen määrästä riippumatta. Täällä Etelä-Afrikassa sattui hiljakkoin lento-onnettomuus, jossa lentäjä ja viisi kokenutta hyppääjää saivat surmansa. Kuudes hyppääjä — ainoa kovan kypärän käyttäjä koneastissa — loukkaantui vakavasti, mutta jäi eloon.

Pehmeillä kypärillä ei ole muuta tarkoitusta, kuin pitää hiukset järjestyksessä. Julistakaa ne pannaan!

No niin! Olemme siis päässeet eroon pehmeistä kypäristä. Koneessa istuessa on silti vielä muitakin kohtaloomme vaikuttavia seikkoja.

Hyppylennon kriittisin vaihe on lennetäessä alle 300 metrin korkeudessa. Jos jokin menee vikaan, on päätökset tehtävä supernopeasti ja sekunnit ovat arvokkaita. Osta siis itsellesi aikaa pitämällä kypärä päässäsi. Katso että muutkin tekevät niin.

Jos moottori pysähtyy alle 120 metrin on syytä pysyä koneessa. Koska minulla on kypärä päässäni, voin istua hiljaa paikallani ja tehdä näin lentäjän työn helpommaksi.

120 metrin yläpuolella hyppään ulos ja aukaisen varavarjoni niin kiroton nopeasti, ettette uskoisikaan. Jos pokassa on naruoppilas hihna kiinnitettyä, lentää ulos hänkin.

Lentäjäkin on onnellisempi kevyemmässä lentolaitteessa. Itseasiassa uskonkin, että on lentäjän tehtävä 120 metrin yläpuolella huutaa: "Moottori sammui,

KAIKKI ULOS!" tai jotain siihen suuntaan. Päätämättömyys tuhlaa aikaa, kypärien tai muiden varusteiden keräily vie aikaa — aikaa, jota Sinulla ei itse asiassa ole.

Päätä siis jo nyt maassa mitä teet jos... Lentokoneessa istuessasi älä rentoudu ennekuin itsesi ja maan välillä on riittävä etäisyys.

Kun sitten olet yli 600 metrissä, voit toki ottaa kypärän päästäsi, mutta edelleenkin: **Ajattele!** Päivän ensimmäiselle hypylle noustessasi käy mielessäsi läpi kuvunpäästöön liittyvät toimenpiteet. Käytä mieltäsi ja käsiäsi. Hämmästy huomatessasi, miten helposti jotkin asiat ovat unohtuneet.

Ja sitten viimeisenä asiana: kun aukaiset laskuvarjoasi tarkasta että apuvarjo todella lähtee liikkeelle selästi. Tämän tehdessäsi säästät jälleen aikaa. Jos apuvarjo takertuu tai jää turbolessiin havaitset tilanteen välittömästi ja voit suorittaa tarvittavat toimenpiteet heti — sen sijaan että ensin odittelisit kaikessa rauhassa ja ryhtyisit toimeen vasta kun ei aukaisunykäystä ala kuulumaankaan. Näin toimien haaskaat monta kallista sekuntia turhuuteen.

**JOS
SINULLA VIELÄ ON
BLAST-KAHVA
VALJAISSASI,
LUE LASKUVARJOURHEILU
1/79 JA HÄPEÄ!
(HENKESI EDESTÄ ...)**

99,9 % kaikista onnettomuuksista aiheutuu yksinkertaisesti inhimillisestä virheestä. Ellemme ole riittävän nöyriä myöntääksemme virheemme — opiksi muille — turvallisuuteen pyrkiminen on hyödytöntä.

"Onnettomuuksia tulee aina tapahtumaan — miksi emme hyväksyisi tätä tosiasiaa?"

— Roskaa! Onnettomuudet VOIDAAN ehkäistä kylvämällä turvallisuusinformaatiota jatkuvasti ja säälimättä.

(Safety 4/79)

Mies joka on tehnyt virheen eikä tiedä kuinka korjata se, on tehnyt jo kaksi virhettä.

(Safety)

VIELÄ KYPÄRISTÄ

Teksti: Jim Hooper (SAFETY 2/79, "More on helmets")

Käännös: Eero Kausalainen

Nähdessäni hänet viimeisen kerran elossa hän ohitti muodostelman pää alaspäin, nopeassa kierteessä. Kaksi muuta hyppääjää olivat kiihkeässä takaa-ajossa, yrittäen törmäyksen nähtyään epätoivostisesti ottaa hänet kiinni. 1200 jalassa he luulivat nähneensä hänen antavan avausmerkin. Tässä vaiheessa he molemmat jarruttivat ja vetivät varjonsa auki.

Hän oli kuitenkin yhä tajuton tai liian pökerryksissä tehdäkseen mitään. Niin kuoli eräs maailman hienoimmista RW-hyppääjistä ja -organisaattoreista — yli 2000 hypyn suorittaja — törmättyään pää edellä äkkiä lentoreitilleen ilmestyneeseen toiseen hyppääjään.

Hän käytti ranskalaista nahkahuuvaa. Oli niitä, jotka järkeilivät sanoen, että kovan kypärän käyttö ei olisi muuttanut tilannetta; hän olisi joka tapauksessa mennyt iskusta tajuttomaksi. Kumma kyllä vain ne, jotka eivät käyttäneet lainkaan tai käyttivät pehmeää kypärää olivat tästä vuorevarmoja.

En tietenkään voi olla täysin varma, että kova kypärä olisi pelastanut hänen henkensä. Tiedän kuitenkin, että hänen mahdollisuutensa olisivat olleet paljon paremmat.

On vaikuttavaa todeta, kuinka paljon epäsuhtaista vastakkainasettelua kysymys kypärän käytöstä tai käyttämättömyydestä on herättänyt. Kypärän puolustajat väittävät sitä terveen järjen edellyttämäksi perussuojavälineeksi. Toista mieltä olevat ovat taipuvaisia — asiaa heiltä kysyttäessä — nieleksimään, karkistelemaan ja purkamaan höyryten mahdottomuutta kypärän käyttöä vastustavia mitättömyyksiä.

Olen aina ollut todella hämmästyneet, kuinka voimakkaasti jotkut hyppääjät puolustajat mahdollisimman vähäistä pään suojaamista. Ja argumentit, joita he käyttävät, ovat usein vieläkin vaikuttavampia.

ESIMERKIKSI:

1. Kypärät ovat vaarallisia (!!) sillä ne rajoittavat huomattavasti näkökenttää.

Pötyä! On olemassa lukematon määrä kypärämerkkejä jotka — mikäli ne ovat sopivaa kokoa — ovat täysin näkökentän ulkopuolella. Olen käyttänyt samaa Bell 500TX:ää noin 14 vuotta enkä ole koskaan onnistunut näkemään sen vähäisintäkään osaa.

2. Kypärät ovat epämuukavia

Mahdollisesti ovatkin, jos käytetään epäsopevaa tai joitakin niistä halvoista malleista, joiden käytöstä ei ole muutenkaan mitään hyötyä. Vähäinen epämuukavuus on puolusteltavissa: se näyttää pieneltä

hinnalta henkilökohtaisesta turvallisuudesta. Olen aivan varma, että **yhtä hyvin olisi paljon mukavampaa hypätä ilman valjaita. Kerran.**

3. Kenelläkään ei ole oikeutta vaatia kypärän käyttöä

Väärin. Jokaisella hyppypaikan pitäjällä on oikeus vaatia, mikäli hän välittää sinusta ja hyvinvoinnista (suom. huom.: myös Suomessa kerho voi vaatia esim. kaikkia kerhossa hyppääviä — myös muista kerhoista tulleita — käyttämään kovaa kypärää).

4. Kypärän käyttöpakko loukkaa käyttäjän vapautta

Tämä väite on minusta vielä sietämättömämpi kuin nuo muut. Jos kuolet pääsi riittämättömän suojauksen johdosta, loukkaa se hyppypaikan pitäjän sekä myös kaikkien muiden maasi hyppääjien vapautta. **Sinun** ei tarvitse tutkia ja kitua tämän rikkoutuneen, vertavuotavan asian äärellä, joka hetkeä aikaisemmin oli elävä ja hengittävä ihminen. **Sinun** ei tarvitse olla huolissasi, sinuunhan eivät vaikuta ne mahdolliset viranomaisten tiukentuneet valvontatoimet tai vahingot joita olet aiheuttanut rakastamallesi veljeskunnalle, jonka niin kevyesti ja ajattelemattomasti jätit.

Kaikilla hyvin kokeneilla hyppääjillä on mielestäni laskuvarjoheilussa vastuu olla turvallisenä esimerkkinä vähemmän kokeneille. Tässä on yksinkertaisesti kysymys asenteista. Toivon — yleisesti ot-

taen uskonkin — että sekä me että urheilumuotomme on vuosien kuluessa kypsynyt. Ellei sitten muuten, niin ainakin itsesuojeluvaliston osalta. Ei ole rautaista avata matalalla, hypätä kehoilla varusteilla tai leikkiä turvallisuusasioilla.

Valtava enemmistö laskuvarjoheilussa sattuvista loukkaantumisista ja kuolemaan johtaneista onnettomuuksista johtuu arvostelukyvyyn perusvirheistä. Jos kuolisit puutteellisen pään suojauksen vuoksi, ei virheesi olisi yhtään vähemmän lopullinen kuin jos olisit jättänyt vetämättä kahvasta.

MUUTOKSIA PATJAHYPPYKELPOISUUTEEN

Ilmailuhallitus on 15.02.1980 hyväksynyt LuKT: laatiman patjakoulutusohjeen "Peruskoulutus liitovarjohyppääjälle". Ilmailuhallituksen hyväksymispäätös kumoaa samalla aiemmin voimassa olleet vaatimukset ja edellytykset liitovarjohyppääjälle.

LuKT:n patjaohjeen hyväksyminen IH:ssa merkitsee käytännössä mm. seuraavaa:

- ennen ensimmäistä patjahyppyä sekä myös ensimmäisten hyppien aikana on noudatettava koulutus ohjelmaa
- koulutus on toteutettava kerhon koulutuspäällikön tai hänen nimeämänsä pätevä liitovarjohyppääjän johdolla
- ennen koulutukseen osallistumista hyppääjällä tulee olla voimassaoleva lupakirja sekä **vähintään 50 hypyn kokemus PC-tyyppisillä tehovarjoilla**

— koulutukseen kuuluu kirjallinen ja teoreettinen osa.

— ilman johdettua koulutusta ei enää pääse hyppäämään patjalla

Vaikka patjakoulutus nyt näennäisesti uudistuu radikaalisti, ei todellisuudessa ole mistään uudesta asiasta kysymys. Patjavarjojen käsikirjoihin "kuinka hypätä patjalla" osa on muutettu vaatimusten muotoon. Manuaalien ohjeita kun ei käytännössä ole noudatettu — aiheuttaen murheellisia tilanteita.

LuKT:n ohje pitäisi tämän ilmestyessä olla saatavissa kaikissa kerhoissa sekä myös SIL:ssa.

Eräänä patjakoulutukseen liittyvänä merkittävänä vaikeutena on ollut suomenkielisen käsikirjan puute. Sellainen on parhaillaan työn alla. Tarkkaa valmistusaikataulua ei tässä yhteydessä vielä liene viisasta kertoa — tulossa kuitenkin!

EK

BLASTA-KAHVAT KIELLETTY!

Ilmailuhallitus on kieltänyt Blast-kahvat 01.03.1980 alkaen. Tätä aihetta koskeva M-määräys on lähetetty Ilmailuhallituksesta kaikille kerhoille. Määräystä voi tilata Ilmailuhallituksesta numerolla M 916/80 (Laskuvarjon laukaisukahva. Blast laukaisukahva).

Kurssi 6/79

alkoi aurinkoisena lauantaiaamuna 1.9.79. Kurssille 30 ilmoittautuneesta paikalle saapuneet 25 varmaan ihmettelivät mikä on tuo vanha parakki, jonka portailla lojui haalaripukuisia auringonpalvoja. He eivät näyttäneet HKR:n miehiltä, ja pian selvisi että tähän oli määränpää, Suomen laskuvarjokerho.

Astuimme sandomijousitetusta ovesta sisään ja päyilimme ymrärllemme. Kukaan kuului samaan kurssiin ja kuka ei?...

Ensimmäisenä kurssipäivänä oli vain hieman luennointia jolla kuulumme muun muassa, että laskuvarjoa voi ohjata (!) ja näimme "SKY DIVE"-filmin. Vekan pokka herätti luottamusta ja antoi tunteen ettei kerhon koulutus ole samassa kunnossa kuin parakki. Me kaikki uskalsimme tulla seuraavanakin päivänä.

Toisen päivän luennon jälkeen meidät komennettiin haalarivarastolle etsimään mahdollisimman ehjät haalarit ja sitten ulos. Edessä oli kahden tunnin kenttäharjoitus jonka tehon jokainen huomasi viimeistään seuraavana aamuna noustessaan sängystä (SISULLA!!). Harjoituksia johti Kari Hallikainen vanhalla rutiinilla ja komento oli kuin parhaassakin sissiarmeijassa. Vaikka tuntui rankalta, on jokainen myöntänyt että harjoitustapa oli varmaan ainoa, jolla voi saada viikossa jotain aikaankin — kiitokset Karille.

Kaikkien mielestä mieleenpainuvimmat asiat kenttäharjoituksissa olivat:

— "Kova X-asento ja NAUTTIKAA Suomen kesästä!"

— varjon tukahdutusharjoituksissa jalat persuksia paukuttaen on terveellistä.

Teoriaopetuksesta sensijaan jäi vahvimmin mieleen flipperin hermojarepivä melodia.

Harjoittelimme myös uloshyppyä lentokonehallissa: vuorotellen koneen ovelle istumaan, "mene" käskystä uloshyppy ja kova X-asento ja taivutus, satayksi...satakaksi...satakolme...

Kaikki odottivat sekavin tuntein ensimmäistä hyppeä. Viimein se päivä koitti ja ilma oli aurinkoinen ja tuuletton ja pääsimme (21 kpl) kokemaan ensimmäisen hyppeämme mahtavat tunteet.

Yleiset mielipiteet ensimmäisestä hypystä

— kun varjo aukesi, oli mukava tunne leijailulla hiljaisuudessa. Kuului vain pientä suhinää.

— ensi hypyn jälkeen ensimmäinen aja-

tus oli päästä hyppäämään uudelleen.

Ensimmäinen hyppy onnistui kaikilta, vain ohjaamisessa oli toivomisen varaan. Jouni lähti ensin Seutulaan päin, mutta huomasi sen olevan liian kaukana. Kristiina kokeili miltä tuntui laskeutua puuhun (kivaa). Markku kokeili kiitoradan kuvuuta (on kova).

Kaikkien kummellusten jälkeen läpikäyty kurssi tuntui ihan mukavalta ja moni sai laskuvarjokärpäsen pureman eli tulee aina hyppäämään jos on paljon aikaa. Ajan puuttuminen lieneekin ainoa tekijä joka rajoittaa laskuvarjoiluharrastusta, kun kerran on siihen innostunut. Mutta sehän on vain järjestelykysymys.

Kentällä tavataan.

Maija

SUOMEN ILMAILULIITTO R.Y.
LASKUVARJOTOIMINTAA HARRASTAJIEN
PARACHUTING CLUBS IN FINLAND

Forssan Laskuvarjoseurat, PL 41,
30101 Forssa 10

Hailin Lentokerho, Pekka Karhumäki,
35600 Halli

Imatran Ilmailukerho, Rauno Härkönen,
Ritvakoivunkuja 1, 55800 Imatra 80

Jyväskylän Laskuvarjokerho, Toure Heio,
Tapiolankatu 16 A 15, 40200 Jyväskylä 20

Kainuun Laskuvarjokerho, Lentoasema,
97850 Paltaniemi

Kuopion Ilmailuyhdistys, Arto Boman,
Rantavilja 5, 70420 Kuopio 42

Kärsämäen nuori-ilmailijat, Martti Prättälä,
86710 Kärsämäki

Lähten Laskuvarjokerho, Risto Koiristo,
Pakuunankatu 10 F 82, 15830 Lahti 83

Oulun Laskuvarjokerho, Pekka Narni,
Saverkkotie 19, 90650 Oulu 65

Oulun Lemmälä VPK, Jaloskierentie 1, 90250
Oulu 25

Pohjois-Karjalan Laskuvarjoseurat,
Risto Käyhkö, Suurontokatu 24 C 26,
56100 Joensuu 10

Rajan Sivut, Seppo Vaito, Otavaisenkatu
20, 95400 Tornio

Rovaniemen Laskuvarjoseurat,
Jouko Hevonen, Lapinkäyntitie 31,
96200 Rovaniemi

Satakunnan Laskuvarjoseurat, PL 101,
29101 Pori 10

Suomen Laskuvarjokerho, Helsinki-Malmi,
lentoasema, 00700 Helsinki 70

Tampereen Laskuvarjokerho, PL 142,
33101 Tampere 10

Turun Laskuvarjoseurat, Martti Viiru,
Lohdennkatu, 21100 Naantali

Uudenmaan Laskuvarjokerho, PL 44,
45101 Kouvola 10

Vaasan Laskuvarjokerho, Leo Eränen,
Kouppurinkatu 38 A, 65100 Vaasa 10

Vammalan Laskuvarjokerho, Timo Bergström,
Kantatiekatu 8, 33360 Vammus 50

EURO-ILMAILULIITTO SEURAT

50000 Helsinki, Eerikinkatu 5,
00100 Helsinki

100000 Helsinki, PL 40

100000 Helsinki, PL 40

100000 Helsinki, PL 40

100000 Helsinki, PL 40

TAPAHTUMAKALENTERI 1980

15. - 22. 03	Pera-Ski World Cup	Arosa, Sveitsi
23. - 29. 03	Katkokokoukset	Kivi-Riesala
05. - 13. 04	WW Boogie	San-Johann, Ranska
05. - 13. 04	Hypymääräkisa	St. Rémy, Ranska
12. 04	Sit-tu-konkurointi	St. Rémy, Ranska
03. - 04. 05	Pikku Boogie	Tamck, Saks. dem.
20. - 26. 05	Taito-rankkuseurainnastien (Schieffl)	St. J. Ambrus
21. - 25. 05	Fokker Boogie	St. J. Ambrus
08. - 15. 05	KV-Talviturvapa	St. J. Ambrus
20. - 23. 05	Hypymääräkisa	St. J. Ambrus
21. - 25. 05	WW-Suomenkisa	St. J. Ambrus
23. 06. - 08. 07	OK-AM	St. J. Ambrus
09. - 12. 07	OK-AM	St. J. Ambrus
13. - 20. 07	Talviturvapa	St. J. Ambrus
27. 07. - 03. 08	OK-AM	St. J. Ambrus
15. - 20. 09	Talviturvapa	St. J. Ambrus
30. - 01. 08	Wetland World Cup	St. J. Ambrus
08. 11	Syyskokous	St. J. Ambrus

T KERHOT

917-25 631/562 t

942-82 121 t
942-82 126 k

954-31 866/892 t
954-31 876 k
954-37 727 t
941-72 165 t

954-30 121 t

971-45 095/568 t
971-26 849 k

984-61 247

916-803 526 t
916-532 421 k

981-14 321/379 t
981-301 246 k
981-336 679 t

973-21 315 t
973-27 200 k

980-14 411/598 t
980-41 719 k
980-42 556

991-60 555

939-11 812 t
939-20 790

90-378 827

937-22 228 k
937-656 126

921-337 822 t
921-758 275 k

951-21 021 k
951-84 539

981-48 191 t
981-241 660 k

977-51 420 k

961-767 565

90-828 2769 t

951-59 581

90-378 877

PARACHUTING CALENDER OF THE FINNISH AERONAUTICAL ASSOCIATION IN 1980

Date	Event	Place	Organizer
22 — 23.03	Individual and team accuracy	Kuopio	Aero Club of Kuopio
03 — 04.05	Mini-Boogie (7—11-way RW possible)	Jämijärvi	Parachuting Club of Finland (Helsinki) and P/C of Tampere
20 — 26.05	Style/accuracy, training camp (Mr. Schlicht)	Imatra	SIL
21 — 25.05	Fokker-Friendship Boogie	Helsinki	Parachuting Club of Finland (Helsinki)
20 — 29.06	Parachuting camp (all kinds of jumping)	Oripää (near Turku)	Parachuting Club of Turku
21 — 28.06	Training camp for RW nationals	Utti	P/C of Utti
29.06 — 06.07	RW-nationals	Utti	SIL and P/C of Utti
05 — 12.07	Training camp for style/accuracy nationals	Joensuu	P/C of Joensuu
13 — 20.07	Style/accuracy nationals	Joensuu	SIL and P/C of Joensuu
30 — 31.08	Accuracy competition	Pori	P/C of Pori

SIL = Suomen Ilmailutaito = The Finnish Aeronautical Association

PARACHUTING IN FINLAND IN 1979

Number of jumps	17 496 (best number ever)
	— 2 638 s.t. jumps
	— 15 258 mannat
Most active clubs	Parachuting Club of Finland (Helsinki) 4 701 jumps
	Parachuting Club of Utti 3 877
	Parachuting Club of Imatra 2 106
	Parachuting Club of Oulu 1 456
	Parachuting Club of Tampere 1 359
	Parachuting Club of Turku 1 116
Number of Parachuting Clubs: 18	
Persons in parachuting:	— about 1000 parachuting members in SIL
	— 792 active parachutists (at least 1 j/yn)
	— 178 valid parachutist licences (valid for independent parachuting, e.g. RW, water, night jumps whatsoever)
	— 389 persons participated 48 1st jump courses
	— 16 persons were trained to be parachuting instructors
Safety:	— 56 incident reports were made
	— 2 major accidents (not fatal) caused by improper flying of square parachutes in gusty conditions
	— last fatal accident in 1976 (total 8 between 1962 and 1979)

Other parachuting news from Finland

- New training programme for jumping square parachutes, valid from February 15, 1980. Practically the same programme as in Sweden (Instruktion 402.14 (01) "ÖFF proceduren för utbildning vingfallskvarnar")
- Brai handles are prohibited in Finland from March 1, 1980

MYYTÄVÄNÄ

UUDENVEROISET:

Valko-vihreä Thunder-Bow kolmivarjo. Pu-naiset Short-Bow reput + valjaat. Soita iltaisin: Altti Salonen puh. 921-580 311

WANTED:

Korkeusmittari. Kaikki huomioidaan. Arto Mattila puh. 921-771 192 (ilt.)

Myydään Strato-Star

yst. vast. Henri Pohjolainen Kauppalantie 14 A 19, 00320 HELSINKI 32, p. 584158 tai SLK/378827

Säljes 2st något använda Strato-Star Nimbus glidfallskärmar tillsammans eller styckevis 2st 4.400Sk
1st 2.300Sk

Priset kan diskuteras !!!!!

Väniga svar till: Jarmo Vuorio

Kyllikintie 44
00420 Vantaa 42
eller

Henri Pohjolainen
Kauppalantie 14 a 19
00320 Helsinki 32
eller

Suomen Laskuvarjokerho RY
Helsinki-Malmi Lentoasema
00700 Helsinki 70
Puh. 90-378 827

Tällä osastolla julkaistut ilmoitukset ovat yksityisille lukijoille ilmaisia. Toimitus pidättää oikeuden lyhentää liian pitkiä ilmoituksia.

Tee todella hyvä kauppa!

RELATIIVI. NYT.

Runsasta RW-kokemusta edullisesti omakustannushintaan.

Ota yhteys: Esa Mikkonen SLK puh. 90-378 827

HYVÄKUNTOISIA HYPPEYVARUSTEITA

Relatiivihäärarit, koko 48-52. Hyppykenkiä, uudet/vanhat, koko 41. Kypärä + suo-
jus + lasit. Sormikkaat.

PC-kupu. Russ. Para-Comm. Hypätty 141.

Väri Red Baron (puna-musta).

Paperit kunnossa.

Apuvarjo.

DL-valjaat + reppu (ylijäämä)

Varustekassi.

Tiedustelut: Matti Karttunen, puh. 90-878 2305 (koti) 90-544 122/302 (työ)

Myy edullisesti!

Kuin uusi, hyvinkoulutettu

RAINBOW STRATO-FLYER

Mervi Ikola, puh: 90-737 399 (koti)

90-378 827 (kerho)

Jarkki luovuttaa halvalla hyvän Strato-

Starinsa. Hypätty noin 100 hyppyä.

Jarmo Vuorio, puh. 90-874 8982 (koti)

90-378 827 (kerho)

MYYN:

— STRATO-FLYERIN (sini-vaik) hypätty n.

80 hyppyä

— WONDERHOGIT (Flyer size) hypätty n.

40 hyppyä

— KRUEGER-BALLOON SUIT (medium)

— HUUVA

— YM.

EDULLISESTI

Henkka Enbom, puh. 90-662 214 (viikon-

loppuisin)

MYYDÄÄN!

Hyvin pidetty, ei järin kaunis, mutta var-

matoinen "hippikupu" PC Mk I-koko-

naisuus (= DeLuxe-valjaat + reput + Hot

Sot-apuvarjo + ylijäämä-varavarjo + MA1 +

Altmaster II, ym...). Kõnttikauppana tai

osina. Maksuajassa löytyy.

Tie: Kirje tai kortti, jossa puh. n:osi ym.

Osoite: Hannu Takala

Hanhentatu F3

65370 Vaasa 37

PILKKAHINNALLA:

Kupu (tehoarjo) 2 reppua + valjaat, vara-
varjon reppu kaikki tyyppiä PTCH-7 tai -8
Onni Kuusisto puh. 90-355 459

Sinivalkoinen SST + Strato nimbus + vara-
varjo.

puh. 90-801 6325

90-642 503 (työ)

Erittäin hyväkuntoinen Vulcan-värinen
Cruisair -79, jolla on hypätty n. 50 hyppyä
KARI NIEMI (SLK)

puh. 90-352 574 (koti)

90-825 3279 (työ)

SLK:N SIIPIVEIKOT (= ent. ja nykyiset hypääjät)!

Moottoripurjehtija-(purjekone + moottori)
kurssi alkaa SLK:n suojissa Sucksdorffin
Joken vetämänä huhtikuussa ja jatkuu
kevään ja kesän sisältäen 50 h teoriaa +
25 lentotuntia. Jos sinulla on aikaa ja 3
tonnia, tule mukaan! 5-10 henkilöä ote-
taan, (vastaava lentokurssi muuten mak-
saa n. 4500 mk). Jos olet myytymies tai
-nainen ja sinulla on 3 rahaa ylimääräistä,
kysy lisää iltaisin 357 300 Einari Mikko-
nen.

Även Sverige har en fallskärmstidning

**SUENSK
FALLSKÄRMSSPORT**

Utömmet 4 språk

Pris 30 Skr

Send ejekk till: Mats Ellander
Basseelgatan 15, S-194 00 Uplands Väsby

There's only one way to
stay on top of parachuting.
That's by subscribing to:

Skydiving

USPA, other groups
challenge FAA's NPRM

Blast handles jerked from
Nationals

INSIDE Skydiving

FEATURES

Parachuting news and events
Equipment reviews
Skydiving techniques
Skydiving history

DEPARTMENTS

Letters to the Editor
Calendar
Index

The new authoritative newsmagazine
that brings you what you need to know
about the equipment, events and tech-
niques of parachuting.

U.S. SUBSCRIPTION RATES

12 issues for \$9; 24 issues for \$15

(We'll bill you if you prefer.)

FOREIGN SUBSCRIPTION RATES

12 issues for \$15; 24 issues for \$26

(Payment in U.S. currency or international money
order must accompany order. Add \$30 per 12 issues
for airmail postage.)

Skydiving

P.O. Box 189 • Deltona, FL 32725 U.S.A.

SATISFACTION GUARANTEED or you'll
receive a full refund on all unmailed issues.
Please allow 30-60 days for new subscription
service. News contributions are welcome.

FREE FALL KIWI

Parachuting News from N.Z.

Forty glossy pages!!

Subscription Rates (6 issues)

AIRMAIL \$13.00 N.Z.

ADVERTISING AND EDITORIAL OFFICES:

P.O. Box 68251.

Newton, Auckland,

New Zealand.

JOIN US NOW!!

SUBSCRIBE TO
STARCREST!!

A new and different parachuting publication
for the promotion of relative work skydiving
around the World

**STARCREST
MAGAZINE**

P. O. Box 4277

Bakersfield, CA 93307 U.S.A.

The magazine containing the past,
present and future of skydiving. 3 year
subscription (12 issues) \$12.00 for U.S.A.,
Canada and Mexico. \$15.00 for South
America and overseas.

cip/fai

kokouskuulumisia

Kansainvälinen Ilmailuliitto, Fédération Aéronautique Internationale (FAI), toimii monien muiden alojen ohella myös laskuvarjourheilun kansainvälisenä yhteistyöelimenä. Laskuvarjourheilu on keskitetty erään FAI:n monista kansainvälisistä toimikunnista, COP:n, hoidettavaksi.

Kukin FAI:n jäsenmaa on oikeutettu lähettämään yhden virallisen edustajan kansainvälisten komiteoiden kokouksiin. Suomen edustajana laskuvarjokomiteassa COP:ssä on perinteisesti ollut liiton Laskuvarjourheilun keskuskomitean LuKT:n puheenjohtaja. Näin oli nykyin. Tässä Suomen Ilmailuliiton edustajana olleen Timo Niemisen raportti laskuvarjourheilun viimeisimmistä näkymistä kansainvälisellä tasolla.

C.I.P./F.A.I:n kokous 1980

Vuotuinen kokous pidettiin Pariisissa tammi-helmikuun vaihteessa täysin normaalin ilmapiirin vallitessa. Esityslistalla ei ollut tällä kertaa mitään sellaista, joka jollakin tavalla olisi etukäteen nostattanut tunteita tai mielialoja.

Osanottajien suhteen jäi mieleen Kiinan aktiivinen mukanaolo. Vaikka he eivät (vielä) juuri asioiden käsittelyyn mitenkään puutu, käy selvästi ilmi, että siellä päin idässä ehkä harrastetaan aktiivisimmin laskuvarjourheilua muihin sikäläisiin perinteisiin harrastuksiin verrattuna. Kaiken kaikkiaan 28 eri maata oli edustettuna.

Kansainväliseen tuomariluetteloon teki allekirjoittanut joitakin tarkennuksia omien tuomariemme lajikelpuutuksiin. Valittavasti ei Suomella tällä kertaa ollut ehdottaa uusia nimiä listalle. Koulutusta on voimakkaasti kuitenkin kehitettävä täällä kotimaassa, sillä tuskin ensi vuonna voimme välttää kv-tuomarikaartimme harvintumista kiristyneiden CIP-vaatimusten seurauksena.

Virallisen tilinpäätöksen mukaan tuotti RW-MM-79 tappiota järjestäjilleen Ranskalle n. 100000 FF.

Tässä esityslistan kohdassa Etelä-Afrikan edustaja käytti puheenvuoron esittääkseen vastalauseen maansa edustusjoukkuetta kohdanneesta tylästä kohtelusta kilpailupaikalla. Sen lisäksi, että kilpailuoikeus oli heiltä evätty, saivat he

tuta myös varsinaisia epäkohteliaisuuksia.

RW-kilpailusääntöihin ei tällä kertaa tullut suurempia muutoksia. Pikkuviilausten lisäksi hyväksyttiin joitakin uusia sarjoja (set) ja muodostelmia (random) niin nelimieheisen kuin kahdeksanmieheiseenkin. Moni uutuudesta oli kiinalaista alkuperää. Jokunen tosin vuoden koeajalla.

Tässä kohden esitteli Jim Hooper (USA) sääntöjä CRW-ennätyksille ja kilpailuille (CRW = kupurelatiivi). Enempää kantaa niihin ei kuitenkaan otettu, vaan CIP palaa asiaan vuoden kuluttua saatuaan tietoonsa kokemukset ensimmäisistä USA:ssa pidetyistä KV.-CRW-kilpailuista.

Vuoden 1981 RW-MM-kilpailujen järjestäminen myönnettiin USA:lle (Zephyrhills). Toisena hakijana oli Brasilia, joka kuitenkin jäi selvästi kakkoseksi matkakustannusten sekä puutteellisesti hoidetun informaationjakelun vuoksi. Ei edes karnevaalijankkoita innostanut CIP:iä.

Kuluvan vuoden MM-kilpailusääntöjä hyväksyttiin lähes täysin edellisvuosien kaltaisena. Pientä muutosta tehtiin maiden välisen ranking-luettelon laskuperusteisiin.

Lajin tiimoilta muussa mielessä käytiin jälleen laajoja keskusteluja tulevaisuuden näkymiä povaten. Jotakin pitäisi kaikkien mielestä keksiä, mutta mitä, siinä ongelma. Ehkä lähitulevaisuudessa kuitenkin jotakin voidaan esittääkin uutuuksena. Aika näyttää.

Sporting-codeen tehtiin sekä pieniä että suuria muutoksia. Pienempiä olivat esimerkiksi:

- tuulipussi pitää kehikon kohdalla olla sylinterimäinen, ei kartio
- uusintahyppy eivät sisälly vuorokauden hypymaksimiin
- jne.

Isot muutokset kohdistuivatkin kaikki kansainvälisen tuomarisysteemin kehittämiseen. Tarkennuksia ja muutoksia tehtiin

- kv-tuomarien hyväksymiskriteereihin
- tuomaritaidon säilyttämisen valvontaan

Peruseriaatteena on se, että asianomaisen maan CIP-delegaatti on veloitettu tarkkailemaan ja valvomaan kv-tuomarien työskentelyä jatkuvasti. Jokaisen kv-tuomarin lokikirja (tai sen kopio) tuodaan joka vuosi CIP:iin ylläpitotarkistukseen. Tällä systeemillä voidaan taata, että

vain taatusti aktiiviset tuomarit esiintyvät listalla ja ovat näin ollen jatkuvasti tiedoillaan ja taidoillaan ajan tasalla. Pienen maan on kuitenkin aika vaikea pitää kovin suurta henkilömäärää tällä listalla, sillä kilpailujen vähäinen lukumäärä ei yksinkertaisesti anna mahdollisuuksia kaikille tuomareille ylläpitää vaadittua aktiiviteettiä tuomariorganisaatiota lievästi paisuttamalla.

Bulgarian edustaja jakoi informaatiota MM-kilpailujärjestelyistään.

- kilpailupaikka on Kazanlak (200 km Sofiasta bussilla)
- osanottomaksu \$440
- aika 15...28/8-1980
- hotelleja rakennetaan vielä

CIP valitsi ylituomariksi R. Bennetin Kanadasta. Suomalaisen korren tuomari-työskentelyyn MM:ssa kantaa E. Kausalainen. Tuomarioppilaan paikka on vielä auki Suomen edustusjoukkueen mahdollisille halukkaille.

Taito- ja tarkkuushyppöjen MM-kilpailujen järjestäjäksi v. 1982 valittiin Tšekoslovakia.

Mitaleita myönnettiin seuraavasti:

- Parachuting Gold Metal: Gladkow (USSR)
- Leonardo da Vinci diploma: Chemello (CAN)

CIP:n henkilövaalit sujuivat seuraavasti:

- puheenjohtajana jatkaa H. Brändel (DDR)
- 1. vpj:na jatkaa U. Beckmann (GRD)
- 2. vpj:ksi valittiin C. Shea-Simonds (UK)
- teknillisinä sihteerinä jatkaa Mme O. Rousseau-Balesi (FRA)

Kuluvan vuoden kilpailukalenterin suhteen kävi ilmi seuraavaa:

- 9-miehistä tarkkuuskilpailut Torinossa kesäkuussa (ei mitään maksuja)
- Sylvia Page RW-meet huhtikuussa Ranskassa
- Adriatic-Cup järjestetään myös tänä vuonna
- tarkkuuskilpailut Tanskassa heinäkuussa 1981

Hyvin moni tuli iloiseksi kuullessaan, että mainio Fokker-boogie on tulossa armaassa kotimaassamme myös tänä vuonna. Innokkaimpia kyselijöitä olivat mr. Fritz (AUT) ja ms. Sylvia (FRA). Heille (ja ympäri Eurooppaa) tulisi siis kutsut toimittaa, kun sellaiset on valmiiksi saatu.

Koska video-laitteistoa suunnitellaan monessa kerhossa (?) Suomessakin, tiedoksi saatetaan, että SIL:stä (EK) on saatavana asiaa teknisesti valaiseva moniste. Teksti on englantilaista alkuperää, mutta käsinkirjoitettunakin silti hyvä apuväline hankkeen selvittelyissä.

Timo Nieminen

KOVA HATTU VAI HUUVA

Pieni kirjoitelma aiheesta "Millä polla piiloon". Mielenpitoet ovat omia, eivätkä välttämättä oikeita.

Itse käytän huuva.

Otetaanpa muutama esimerkki elävästä elämästä. Relatiivihyppyllä joku sadan hyppyn RW-veteraani tikkaa täysillä sinua päin tai kuvion läpi, tai muuten vaan panee rusinaksi hyvän yrityksen. Tai varavarojokeikka 10 metrin tuulella ja alle sattuu kiitorata tms. Tai RW-pokassa on pahasti kylläsiilmäinen paikankatsoja ja koko poka on Tattarisuolla romujen seas-

No, kyseisiä tilanteita onneksi harvemmin sattuu, mutta jos sellainen osuu kohdalle, on kova kypärä hyvä. Huuva ei ole missään tilanteessa kovaa kypärää turvallisempi, sen sanoo jo arkijärki. Miksi sitten monet hyppääjät kuitenkin käyttävät huuva? Se on mukava, kevyt, kuulee hyvin, talvella lämmin mikkiihiiren tai

kommandopipon kanssa, menee pieneen tilaan eli on helppo kuljettaa mukana ja jopa suojaakin vähäsen. Onko tässä riittävästi syitä turvallisuuden vähentämiseksi, sen saa jokainen itse päättää.

Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että jokainen käyttäköön sellaista hattua kuin haluaa, tai olkoon käyttämättä. Pää on jokaisen oma ja sen suojaaminen pitäisi olla hyppääjän itsensä päätettävissä. Tämä ei tietenkään koske oppilashyppääjiä. Toivottavasti Lasse ei keksi pykälää, joka kieltäisi huuvan käytön.

Asiaa voisi jatkaa vaikka kuinka pitkälle, mutta riittääköön tällä kertaa. Jos joku (varmasti monet) tuntee olevansa eri mieltä, kommentteja voi lähettää toimitukseen. Edelleen RW-hyppyjä kaikille toivoo

JARKKI EEC-40

Dear Sir,

In your number 4 issue of 1979 laskuvarjoureilu magazine, I noticed your article "WHY NOT IN FINLAND."

It was mentioned that a fellow jumper whose name you could't remember wrote a series of articles for Parachutist magazine as a parachuting guide to Europe. Small world that it is, that writer was me.

My comments about "Budget" were not a reflection on Finland being expensive as a nation to visit, but rather meaning if a traveller's overall budget allowed him to go to Finland (as mine did not) then once there, one would have a nice time.

Our weather in South Africa is slightly more favourable than I believe yours is in

Finland. Last year we had only two weekends that we were unable to jump due to bad weather.

If you get the chance to visit, you (or any other Finnish jumper) would receive a very warm welcome.

Best Regards

NED LUKER

SCR-119

36 Lyndhurst Road
Lyndhurst
Johannesburg
2192
SOUTH AFRICA

Dear Ned,

We envy you for your excellent weather conditions. Sometimes in winter we have here in Finland bad weather periods lasting up to one month — without any jumps all at that time.

We do hope we could some day come to test your favorable weather conditons.

Eero Kausalainen

writer of the article "Why not in Finland"

STRONG Lopo varavarjoista joiden numerot ovat välillä 3000-4000, noin 300 viallista. Niiden punokset on päällystetty ai-neella joka voi aiheuttaa punosten kiinnitarttumisen ja hidastaa avautumista. Lisätietoja toimituksesta.

With kindest regards, Conrad (Bud) Johnson Houston, Texas Kuva Conrad Johnson

1. LuKT

1.1. Kokoonpano

Oheessa seuraa vuoden 1980 Laskuvarjourheilun keskuustoimikunnan nimi- ja osoiteluettelo. LuKT:n jäsenmäärä säilyi entisellään, mutta neljä uutta jäsenä nimettiin neljän poisjäsenen tilalle. Uudet jäsenet ovat: Seppo Korhonen (Kainuun Laskuvarjokerho), Veikko Korhonen (Tampereen Laskuvarjokerho), Reijo Korpinen (Kuspiin Ilmailuyhdistys) ja Into Taskinen (Suomen Laskuvarjokerho). Vaikka uusien jäsenten korot näininkin, eivät LuKT:n jäsenet istu toimikunnassa kerhojensa edustajina, vaan yksityisinä laskuvarjourheilun asiantuntijoina.

1.2. LuKT:n työjärjestys vuonna 1980

Avauskokouksessaan 09.02.1980 LuKT suunnitteli alkaneen vuoden työ- ja projekti-ajataulun. Työlistan tärkeimmistä päästä löytyy mm. hyppy-mestarikoulutuksen ja laskuvarjo-ohjeiston kehittäminen. Myöskin riggerikoulutus löytyy sieltä tärkeämmistä päästä. Ainoa aivan uusi asia on "kupu-RW-kelpuutuksen" luominen.

LuKT suunnitteli koko vuoden kokousajataulun etukäteen. Laitetaan se tähän näkyviin siltä varalta, että sitä kentällä saatettaisiin tarvitta: 29.03., 17.05., 20.07., 06.09., 18.10.1980.

1.3. Panelit (tse)

Kevätpaneelin (-riihi, tse) järjestämisestä ei vielä ole tehty päätöstä - ensin selvitettävä onko riittävästi tarvetta. Syyspaneeli järjestetään 08.11.1980. Tilaisuuden ohjelma, aika ja paikka ilmoitetaan myöhemmin.

1.4. Kilpailu- ja valmennustuki ruudelle -80

LuKT teki eräitä kilpailujen ja valmennuksen tukemiseen liittyviä päätöksiä. Todettakoon rahassuorien kohdalla kuitenkin, että luvut eivät ehkä ole lopullisia, vaan niihin saattaa tulla muutoksia (valtiolta anottavan kilpailumatka-avustuksen suuruutta ei voi täysin ennustaa). Alustavat näkymät ovat kuitenkin tällaiset:

- Para-Ski World Cup -joukkueelle lentoliput (4 kpl)
- RW-PM-joukkueelle 3,800 markkaa kilpailuavustusta
- MM-80 joukkueelle 23,000, josta suunasta osa on tarkoitettu apotavaksi opetusministeriöltä kilpailumatka-avustuksena. MM-joukkueelle bankitaan myös lentoliput (9 kpl).
- valmennukseen varattu 2000 markan määräraha jaetaan tasan RW:n ja konventionaalisten lajien kesken.
- sekä RW- että konventionaalisten lajien valmennukseen voidaan käyttää muutama lentolippu (lähinnä valmentajille).

1.5. Edustusjoukkueiden karsintaperusteista

Para-Ski PM:

Kilpailuun voi lähteä kolme joukkuetta Para-Ski SM-kilpailun paremmuuden perusteella.

Taito- ja tarkkuus-MM

Lopullinen päätös karsintaperusteista syntyy lähiviikkoina. Parhaimpiin tutkitaan kahdeksan erilaista pistelaskusallia. Näistä kahdesta valittaneen toinen. Jo tässä vaiheessa on siis käytännössä selvää, että muutama viime vuonna käytetyistä yleisestaruuteen perustuneista pistelaskusysteemistä luovutaan.

1.6. Para-Ski Maailmancup 1980

Joukkueenjohtajaksi on valittu Piz Harmainen. Kilpailijat ovat Veikko Korhonen, Raimo Laine ja Timo Rautainen.

1.7. Pohjoismainen laskuvarjokokous

LuKT nimesi Kööpenhaminassa 01.03.1980 järjestettävään pohjoismaiseen laskuvarjokokoukseen osallistujiksi Timo Niemisen, Eero Kausalaisten ja Lars Bäckströmin.

1.8. Joukkueenjohtajat -80

LuKT etsii joukkueenjohtajia kuluvan vuoden arvokilpailuihin: Para-Ski PM (Ruotsi), RW-PM (Ruotsi) ja taito/tarkkuus-MM (Bulgaria). Hakemukset pyydetään toimittamaan SIL:oon tai LuKT:n puheenjohtajalle ensi tilassa.

1.9. Isännötkerhoja PM-81 kisoille

Suomella on ensi vuonna jälleen mittaanaton kunnias järjestää Para-Ski ja konventionaalisten lajien PM-kilpailut. Aikaa tapahtumiin on tässä vaiheessa toki vielä runsaasti. Kisojen isännöydestä kiinnostuneita kerhoja pyydetään kuitenkin jo nyt aloittamaan omien mahdollisuuksiensa tutkiskelu.

2. SIL

2.1. PAI/CIP

PAI:n kansainvälisen laskuvarjokomitean CIP:n vuotuinen kokous pidettiin Pariisissa tammikuun lopulla. Suomen edustajana paikalla oli Timo Nieminen. Tärkeimpiä tietoja kokouksesta kerroillaan myöhemmin, Eräitä asioita kuitenkin jo tässä yhteydessä:

- Sporting Odeon tehtiin jenkkin verran suhteellisen vähäisiä muutoksia - pääasiassa tuomaritoimintaan liittyviä. Korjauslehti toimitetaan jakoon heti, kun se on saatu suomennettua.
- RW-edäntäjä tarkenneltiin hieman sekä tehtiin joitakin uusia sarjoja ja muokotelmia. RW-kuvat selityksineen toimitetaan myös ensi tilassa yleiseen jakeluun.
- RW-MM-81 järjestetään Zephyrhillsissä USA:ssa, lokakuun puolivälin aikoihin.
- Konventionaalisten lajien MM-kisan aika ja paikka ovat olleet lievästi vähäin tapahtumakalenterissa. Aika on 15. - 28.08.1980 ja paikka Kazanlak, Bulgaria. Kilpailun tuomariksi nimettiin Suomesta Eero Kausalainen.
- Vuoden 1982 taito- ja tarkkuus-MM järjestetään Teekkosleiväkiassa.
- Jugeolavia järjestää kuluvana vuonna Adriatic Cupin. Tarkempia tietoja ei kuitenkaan vielä ole saatavilla.

2.2. SIL:n kevätkokous

Suomen Ilmailuliiton kevätkokous järjestetään Helsingissä 12.04.1980.

2.3. SIL:n tiedotusviikonloppo

Tilaisuus oli erinomainen koulutustilaisuus kerhojen sihteereille ja tiedottajille. Laskuvarjokerhot loistivat jälleen poissaolollaan. Edustajia oli kahdesta laskuvarjokerhosta.

2.4. Osoitteisto

Edellisen tiedotteen mukana jaettuun laskuvarjo-osoitteistoon pyydetään tekemään muutoksia:

- korjaus: Matti Vieru pitäs olla Martti Vieru
- lisäys: Kärsmäken Nuorisoilimallijat 984-61247 (+k)
Martti Fränttälä
86710 Kärsmäki

- lisäys: "Rovaniemen Laskuvarjourheilijat"
Jouko Hälväri Mäntero/Käntö 991-60655 (+)
Lapinkivijantie 31
96200 Rovaniemi 20

Selitteeksi edelliseen todettakoon että Kärsmäsellä on toimittu lähinnä Kainuulaisten tuella ja toisintaa pyritään pikkukillaa avavaraistamaan.

"Rovaniemen Laskuvarjourheilijat" ei ole oikea nimi, sillä se on vaste ansakan nimitys sillä. Rovaniemelle on kuitenkin kovaa vauhtia syntymässä kerho, nimeltään Oulun Laskuvarjokerho. Onnea ja menestystä uusille yrityksille.

2.5. Laskuvarjokisatili

Liitolla on olemassa tili, jolle kerätään rahaa laskuvarjokisoihin osallistujien tukemiseksi. Tili on Helsingin Suomalaisessa Säästöpankissa ja sen numero on: 400210-18116. Kisatiliin periaatte ja synteini selviännee parhaiten oheen liitetystä paperista "SIL:N LASKUVARJOKISATILI".

Eero
Eero

Para-Ski SM-80

PARA SKI SM 80

Lähes kuusi vuotta on vierähtänyt siitä, kun Lappeenrannassa kilpailtiin viimeksi laskuvarjohypyjen merkeissä. 22.2. — 24.2. oli Lappeenranta jälleen kilpailupaikkana. Tällä kertaa yritettiin kilpailla Para-Skin merkeissä. Ja todella yritettiin, mutta kuinkas ollakaan, ensimmäistäkään kilpailuhyppyä ei näinä päivinä päästy suorittamaan. Hiihdossa ja "mutkamäessä" kuitenkin kilpailtiin sitäkin rivakammin. Kilpailijat puristivat ladulle lähes viimeisetkin hikipisaransa ja mutkamäessä lasketeltiin uskalluksen, sekä mahtavissa rinteissä hankittujen taitojen ylärajoilla. Ylimääräisillä laskuilla jopa nämä rajat ylittäen.

Ja sitten hieman yksityiskohtaisempi selostus näiden kolmen päivän tapahtumista.

Perjantai 22.2

Perjantai oli varattu hiihtolatuun ja pujottelurinteeseen tutustumiseen. Myös harjoitushyppyjä oli mahdollisuus hypätä.

Kymmeneltä aamulla olivat paikat kunnossa, eikä ensimmäisiä kilpailijoita tarvinnut pitkään odottaa. Oran Pekka pyyhälsi paikalle entisessä varustuksessaan, vain polkupyörä oli vaihtunut suksiin. Adjutantina Pekalla oli Pikku-Pekka Palotie. Siitä vain sukset nurkkaan, varjot selkään ja koneeseen.

Taivas oli täysin auki. Aurinko paistoi niin että silmiä pakotti. Perjantaina hypättiin seitsemän pokia. Murtomaamiehet kuluttivat voiteitaan Hanhijärven hiihtokeskuksessa ja mutkamiehet kiiruhtivat Huhtiniemeen ihastelemaan pujottelurintaa.

Illalla päästiin majapaikkaan, joka oii tuttu jo vuosien takaa. Kesämäen kansakouluhan on ollut tukikohtana Lappeenrannan pääsiäiskisoissa, joten ei ollut ihme että monelle noisivat vanhat hyvät ajat mieleen.

Patjat vanhoille paikoille ja eväskassit auki. Näin tehtiin ennen, vaan eipäs enää. Nyt kiiruhdettiin suksipussin kanssa pukuhuoneeseen ja aloitettiin suksien hoivaaminen. Täytyy sanoa, että se oli tosiaan järkyttävän näköistä. Oli purkkia ja purnukkaa. Kaasalamput paloivat, rasva kärysi ja siklit suhisivat. Välillä sukset vietiin ulos jäähtymään ja hetken kuluttua sama homma alkoi uudelleen. Viimeinen silaus suoritettiin yhdenkoon sukkahousulla hellästi pyyhkien. Onpa ihme jos voitelu onnistuu.

Puusuksia ei näkynyt enää kenelläkään ja onhan se selvää etteivät ne moista huolenpitoa kestäisikään. Tuollaisen käsittelyn jälkeen niistä ei olisi jäljellä kuin kasa tuhkaa ja sulaneet siteet.

Lauantai 23.2.

Aloitettiin pirteästi aamupuurolla lentolaseman ravintolassa kello kuudelta. Ennakkoon ilmoittautuneista 29 kilpailijasta oli neljä jäänyt saapumatta. Tilanteen korjasi Parooni Pukkila ja Arposen Jussin jälki-ilmoittautuminen, joten osanottajamäärä näytti varsin hyvältä.

Klo 8 olivat kaikki hiihtoon ilmoittautuneet 21 kilpailijaa mutkittelyssä jonossa lähtövaatteen takana. Tässä vaiheessa oli ylituomari Eeron jännityskäyrä korkeimmillaan, "jos tästä selvittää, niin selvittää mistä vaan...". Digitaali pantiin käyntiin ja urhot puolen minuutin välein 10 km:n taipaleelle. Matka hiihdettiin kahtena 5 km:n lenkinä, joten viiden kilometrin väliaikojakin voitiin nappailla ennakkoon kovimmiksi veikatulle hiihtäjille.

Heinon Matti oli ensimmäisen kierroksen jälkeen hienoisessa johdossa, Härkösen Ranu ja Ilveksen Jussi & Hannu tiukassa tuntumassa. Arposen Jussin voitelu oli epäonnistunut parhaiten ja hän keskeytti hiihdelytään 4998 metriä. Kaikki muut lähtivät urhoollisesti toiselle, eli viimeiselle ja ratkaisevalle lenkille.

Toisella kierroksella oli Matti lisännyt utua putkeen, ja niinpä tämä Peltosen tallin hymypoika lisäsi jälleen yhden arvokkaan voiton saavutuksiinsa. Ilveksen Hannu tuli toiseksi ja Ranu korjasi kolmannen tilan kotiin.

Viimeisenä tuli maaliin Oran Pekka. Rauhallisesti tasatahtia lykkien erittäin hyväkuntoisen näköisenä.

Ajanotto onnistui suorastaan yli odotusten. Keneltäkään ei tarvinnut kysyä montako tuli ohitetuksi, tai moniko sinut ohitti. Syyttä eivät tuomariston kasvat loistaneet Hangonkeksimäisesti.

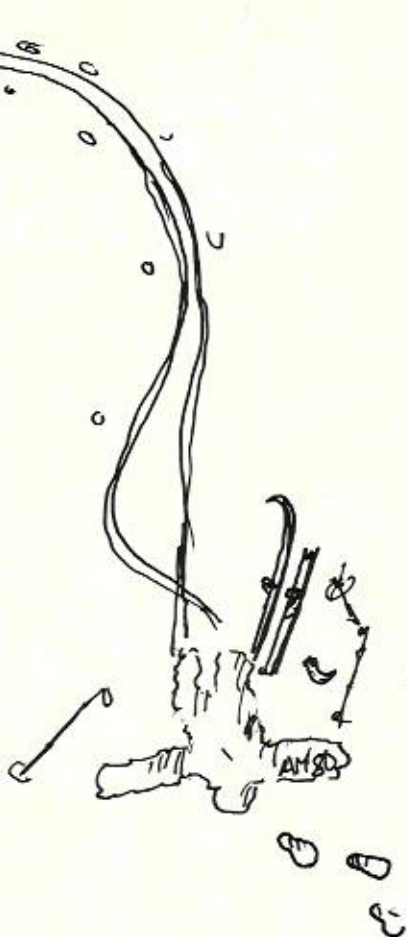
Saunan ja ruokailun jälkeen jatkettiin briefingillä lentoasemalla. Tässä vaiheessa oli Korhosen Veksille paljastunut karmea totuus. Auton katolla komeilivat suurpujottelusukset, mutta Huhtiniemen rinteeseen sai vain erikoispienen pujotteluradan. Mutta suomalaisella sisulla siitäkin selvitettiin.

Muita suurempia ongelmia ei eteen tullut, paitsi että hyppäämään ei päästy. Pilvet roikkuivat itsepintaisesti 60 metrissä, joten eipä muuta kuin sään paranemista odottelemaan. Iltapäivään mennessä ei tapahtunut mitään silmin havaittavaa muutosta, joten voitiinkin käydä valmistautumaan seuraavaan koitokseen, eli

Pujottelukilpailuun

Osanottajia tuli mahtava määrä. Kaikkiaan 14 huimapäätä ilmoitti uskaltautuvansa leikkiin mukaan. Kiiwas harjoittelu alkoi välittömästi. Upeisiin lasketteluasuihin sonnustautuneet mutkamäen taitajat puikkelehtivat loistavasti suksensa halliten ja asentonsa koossapitäen Huhtiniemen hypyrimäen vieressä olevaa rinteitä. Ratamestarin asetellessa viimeisiä portteja paikoilleen, laski Utin Punainen Paholainen. Kilpisen Enska, säikyttäen ratamestarin pahanpäiväisesti. Ja vielä intin suksilla.

Ensimmäisessä kilpailulaskussa oli Enskalla kuitenkin ihan oikeat sukset jalassa, ainakin laskun alussa. Sinnikkäästi Enska katkaisi valokennon nelinkontin ryömimällä suksia perässään raahaten.

Rautiaisen Timo ja Mäkisen Jari näyttivät jo ensimmäisessä laskussa missä kaappi seisoo. Ajat olivat 17.26 ja 18.73. Ensimmäinen kierros meni hienosti läpi. Kaikille 14:lle saatiin sama aika.

Toisessa laskussa Timo ja Jari pitivät sijoituksensa samoina. Korhosen Veksi paransi sekunnilla ensimmäisestään ja tuli kolmanneksi. Arposen Jussille kävi kalpaten. Sukset suistivat miehen kumoon ja peli oli menetetty. Enskalla oli taas vähän epäonnea, mutta laski kuitenkin tällä kertaa pystyssä maaliin ja sai kunniaakaan 13 sijaan.

Bomanin Arto laski huomattavasti huonommin kuin kotona Kuopiossa, mutta tuli hienosti neljänneksi. Jääskeläisen Make ei ollut harjoitellut turhaan seitsemänä iltana viikossa ja rynni viidenneksi. Pikku-Pekka Palotie oli kuudes ja Parooni itse oli seitsemäs. Kokonaisuutena varsin onnistunut kilpailu, jossa mäen pienuudesta huolimatta saatiin seuloiksi hyvät akanoista. Mäestä ehdittiin vielä katsomaan Juha Miedon tyylinäytettä, jonka jälkeen jatkettiin vapaamuotoisen sekouluun merkeissä.

Sunnuntaiamu valkeni suttuisena, pilvet samalla korkeudella kuin lauantaanakin. Taas odoteltiin, mutta tällä kertaa vain kello kymmeneen, jolloin alkoi hiihdon ja pujottelun palkintojen jako. Hurattiin ja taputettiin, palkinnot vaihtoivat omistajaa ja järkytys oli vielä edessä.

Puoli kymmeneltä sääasemalta oli luvattu toivotonta koko päiväksi, ei pienintäkään mahdollisuutta sään paranemi-

seen. Näihin ennusteisiin luottaen päätettiin jatkaa kilpaa seuraavana lauantaanä. Kun ensimmäiset kilpailijat olivat kadonneet kotimatkalta, ilmestyi taivaalle outo valoilmiö, jota jotkut kutsuvat aurinkoksi. Vajaan tunnin päästä taivaalla ei näkynyt kuin yksi pilvi, eikä sekään ollut kuin jalkapallon kokoinen. Siinä me järjestäjät sitten odoteltiin pitkälle iltapäivään että taivas menisi pilveen. Vaan eipä mennyt. Niinpä häivyimme mekin kotia kohti.

Sen pituinen se. Ja mitä me tästä opimme? Sen saapi jokainen itse selvittää.

Risto Tahvanainen

Lopuksi tulokset hiihdosta ja pujottelusta:

Para-Ski SM-80

Hiihto

1. Matti Heino	IIK 31.31
2. Hannu Ilves	ULK 33.19
3. Rauno Härkönen	IIK 33.29
4. Jukka Ilves	ULK 33.50
5. Jouko Koivula	LJK 34.25
6. Esa Huusari	ULK 35.13
7. Risto Käyhkö	P-KLU 35.52
8. Raimo Hiltunen	KIY 35.57

9. Asko Karjunen	P-KLU 36.58
10. Olavi Kilpinen	LJK 37.03
11. Tatu Soini	LJK 37.25
12. Markku Jääskeläinen	ULK 38.25
13. Jari Mäkinen	HLK 38.36
14. Ari Rantalainen	IIK 41.40
15. Lauri Valkonen	JyLK 41.45
16. Pekka Rutanen	ULK 42.01
17. Olli Halonen	IIK 42.05
18. Reijo Korpinen	KIY 42.14
19. Esko Hirvonen	P-KLU 42.27
20. Pekka Ora	SLK 51.19
21. Juhani Arponen	TamLK kesk.

Pujottelu

1. Timo Rautiainen	ValK 33.98
2. Jari Mäkinen	HLK 36.25
3. Veikko Korhonen	TamLK 38.88
4. Arto Boman	KIY 39.07
5. Markku Jääskeläinen	ULK 40.39
6. Pekka Palotie	SLK 40.46
7. Pentti Pukkila	TamLK 40.86
8. Rauno Härkönen	IIK 41.77
9. Reijo Korpinen	KIY 44.59
10. Jukka Ilves	ULK 46.14
11. Esa Huusari	ULK 53.19
12. Hannu Ilves	ULK 57.38
13. Olavi Kilpinen	LJK 76.45

Seuraavana viikonloppuna yritettiin vielä jatkaa kisoja hyppäämisen osalta, mutta ilmaan ei päästy silloinkaan. Näin siis jäivät Para-Ski mestaruudet tältä talvelta avoimiksi. Epävirallisesti huhuiliin hypyosuuden suorittamisesta Kuopion Kalakukkokisoissa tai Utin tai Immolan Pääsiäiskilpailuissa.

Mutta se on sitten jo toinen juttu.

PÄTKELMIÄ

MAINIO PARAVUOSI 1979

Suomen Ilmailuliiton piirissä on laskuvarjourheilua harrastettu jälleen ennätysmäärisissä mitoissa. Kun muiden harrastusilmailun alojen toimintaluvut näyttävät ikävän näköistä miinusta, on laskuvarjourheilussa tehty nyt jo kahtena perättäisenä vuonna uusi ennätys hyppymäärässä.

Urheiluhyppyjä hypättiin Suomessa -79 yhteensä 17.896 kertaa. (v. -78: 14.289). Näistä oli pakkolaukaisuhyppyjä 2.638 ja itselaukaisuja 15.258.

Hyppymäärät huomioiden olivat aktiivisimmat hyppykerhot:

	hyppyä
Suomen Laskuvarjokerho	4701
Utin Laskuvarjokerho	3877
Imatran Ilmailukerho	2106
Oulun Laskuvarjokerho	1456
Tampereen Laskuvarjokerho	1359
Turun Laskuvarjokerho	1116

Yksityiskohtainen, kaikki kerhot käsittelevä toimintatilasto julkaistaan lähitulevaisuudessa.

Aktiivisesti toimineita hyppääjiä (vähin-

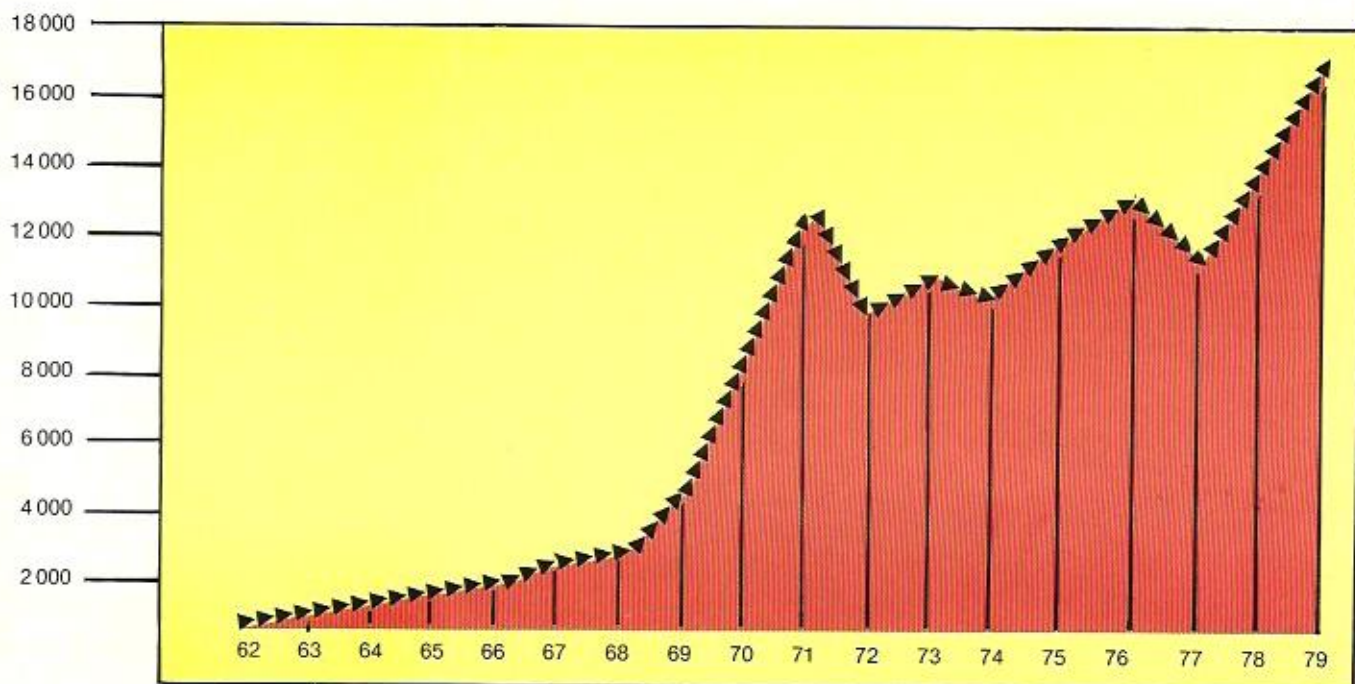
tään yksi hyppy toimintavuonna) oli ennätysmäisen runsaasti: 792 (-78: 635). Vuoden päättyessä oli lupakirjoja voimassa 179 kappaletta.

Alkeiskoulutus annettiin vuoden aikana kerhoissa 48 kurssilla yhteensä 389 henkilölle. Lisäksi kerhoissa järjestettiin yhteensä 15 muuta kurssia (pääosin jatkokoulutuskursseja), joilla oli oppilaita yhteensä 125 henkilöä.

E.K.

HYPPYMÄÄRÄT SUOMESSA VUOSINA 1962—1979

NUMBER OF SKYDIVES IN FINLAND 1962—1979

SIL:n tiedotusviikonloppu Jämällä

SIL järjesti tiedotusviikonlopun uudestaan 26—27.1.-80, sillä syksyllähän se peruuntui osallistujien puutteen vuoksi. Tällä kertaa menestys oli mahtava, osallistujia oli kaikkiaan 60.

Viikonlopun aikana sai mielenkiintoista tietoa niin kerhon sisäisestä kuin ulkoisestakin tiedottamisesta, joten reissusta taisi olla hyötyä kaikille siellä oleville. Varsinkin kerhojen sihteereille tilaisuus oli todella mainio.

Valitettavasti oli todettava, että laskuvarjoilijat loistivat poissaolollaan. Paikalla oli edustajia vain kahdesta kerhosta ULK:sta ja SLK:sta. Luulevatko muut olevansa kaikkittietäviä tiedottamisen alalla?

Ihmetyttää vielä sekin, ettei osallistujia ollut enempää, sillä SIL maksoi kerhon edustajan osallistumismaksun.

Pekka Palotie

UTILAISILLA VIDEO

Viime kesän aikana Utissa käyneet muistanevat vielä "videoloton", joka pyöri viikonloppuisin ja varsinkin SM-kisojen aikana. Kyseessä ei ollut huuli, vaan yksi niistä monista tavoista joilla todella kerättiin rahaa videosysteemin hankkimiseen. Muita tapoja oli mm. kukkamullan myynti omakotiasukkaille. Multa kerjättiin eräältä rakennusfirmalta, joka kaivoi perustuksia talolle.

Pisaroista kasvaa valtameri, sanotaan, ja niin sitten eräänä päivänä syksyllä unelmasta tuli tosi ja kerholaiset kuulivat omistavansa VIDEON.

Kyseessä on ns. olkalaukkustudio. Laitteen merkki on SANYO. Kauppaan kuului kameran lisäksi mm. kuvakasetti-

nauhuri, verkkolaite, 15" monitori, suoja- ja kantolaukut, akku, laturi sekä koulutus-tilaisuus, joka pidettiin Utissa marraskuun lopussa. Tietenkin kauppaan kuului myös putki, jolla näkee pitkälle, sekä telejatke, jolla näkee kaksi kertaa niin pitkälle.

Putki on 1000 mm:n peililaite ja se on valmistettu itäisessä maakunnassamme. Mikäli Österiin on uskominen, niin se on hyvä. Japanilaisella TELEPLUS MC-6 -lilisälaiteella putkesta tulee 2000 millinen, jonka pitäisi riittää meikäläiseen käyttöön.

Ainoa ongelma tällä hetkellä on se, että meillä ei ole vielä siihen sopivaa jalustaa, joka kylläkin on suunnitella ja valmistuu kevään aikana.

Tervetuloa tutustumaan keväämmällä.

Antti Kausalainen

RIPEÄÄ KEHITYSTÄ

Jim Slocumin hyppy ovat edistyneet suhteen tiuhaan tahtiin. Hänen 1. oppilas-hyppynsä oli pakkolaukaisuhyppy Uniliitovarjoilla, 2. hyppy 10 sekunnin vapaa, 3. 30 sekuntinen, 4. oli kahden kohtaminen, 5. oli 3-rw:tä, 6.:lla hän tuli takaperin kuvioon ja 7.:llä Slocum tuli kymmenentenä 9 mieheen riviin ja käänsi sen 10:n tähdeksi. Jim Slocum roiskii Arizonassa ja on kerännyt nelisen tuhatta tuntia lentokoneiden ohjaamista, myös hyppypilottina.

PIMEÄN AJAN ASEMOHYPPY

Lokakuun kolmantena, hiukan ennen puoltayhtä Floridan Zephyrhillsissä tehtiin toistaiseksi suurin yö-rw-kuvio eli 24 henkilöä "quadra-wedge", neljä kuuden hyppääjän kiilaa yhdessä.

TA.

PÄTKELMIÄ

... jatkoa ●●●

LuKT/SIL/1980

Suomen Ilmailuliiton hallitus on vahvistanut uuden Laskuvarjourheilun keskus-toimikunnan LuKT:n kokoonpanon. Jäsenmäärä säilyi entisellään, mutta nyt nimettiin neljä uutta jäsentä neljän poisjääneen tilalle.

LuKT:n osoitteisto lieenee tämän ilmes-tyessä jo kerhoissa. Laitetaan tähän kuitenkin nimet näkyviin:

Timo Nieminen
puheenjohtaja, Vaasa
Hannu Laitinen
varapuheenjohtaja, Utti
Lars Bäckström
jäsen, Helsinki

Esa Huusari
jäsen, Utti
Risto Koivisto
jäsen, Lahti

Seppo Korhonen (U)
jäsen, Kajaani

Veikko Korhonen (U)
jäsen, Tampere

Reijo Korpinen (U)
jäsen, Kuopio

Ralf Norra
jäsen, Helsinki

Into Taskinen (U)
jäsen, Helsinki
Harri Toivonen
jäsen, Tampere

LuKT on jo aloittanut työskentelynsä pitämällä ensimmäisen kokouksensa 09.02.1980. Kokouksen päätöksistä löytyy tietoa tässä lehdessä toisaalla olevassa Laskuvarjotiedote 2/80:ssa.

EK.

TULKAA KATSOMAAN: OLEMME
KEKSINEET ENNENKOKEMAT-
TOMAN TAVAN TEHDÄ RIEHA-
KAS

SKY DIVE!

POIMINTOJA ARVOSTELUISTA:

- ELINVOIMAA - RYTMIÄ
- ARVOKAS JA AITTO ELOKUVU
- SUURENMOISEN HERKKÄÄ
MAISEMAKUVAUSTA
- TÄYNNÄ VILLIÄ VAUHTIA
- TIHKUVAN SENSUELLI
- RIKASSISÄLTÖINEN

SUOMEN LASKUVARJOKERHO
YUOKKRAA FILMEJÄ 'SKY DIVE'
JA 'WINGS'. HENNAT 160 MK JA 50
MK. TILAUKSET PUH 90-378 827.

STRATO-CLOUD XL (260 sq feet)...
joka on tehty uudesta ihmeaineesta F-111
taitaa olla huonolaatuinen, ainakin siihen
tulee reikä jos sen vetää orapihlaja-aidan
läpi. Strato-Stariin ei kuulemma tule,
tämä on SLK:ssa tutkittu juttu.

TILAUSTIETOA

Laskuvarjourheilun vuosikerta maksaa
25 mk ja lehti ilmestyy neljästi vuodessa.
Tilaus käy helpoimmin maksamalla 25 mk
postin tilille numero 427602-1.

SUBSCRIPTIONS

In Scandinavian countries... please, use
your local "Postbanken" and pay your
subscription fee straight to our "post-
girokonto" nr 427602-1.

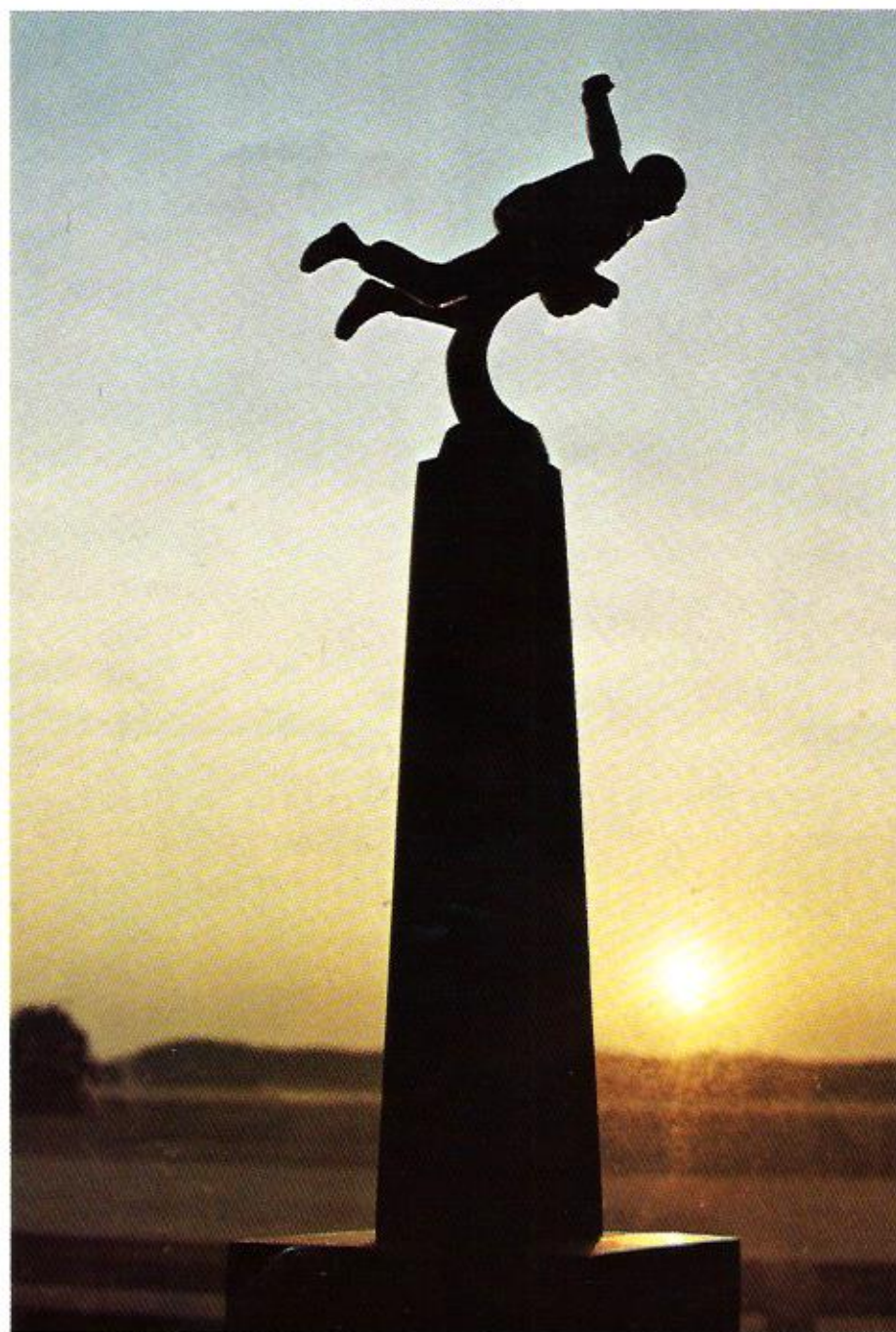
We have reduced our subscription fee for
1980. You will receive 4 issues of "Lasku-
varjourheilu" for 36 NOK in Norway 30
SEK in Sweden 40 DKK in Denmark.

In other foreign countries...
10 USD for 4 issues of "Laskuvarjourhei-
lu" by air-mail. Use International Money
Order or a cheque, no cash, please.

käännä ▶▶▶

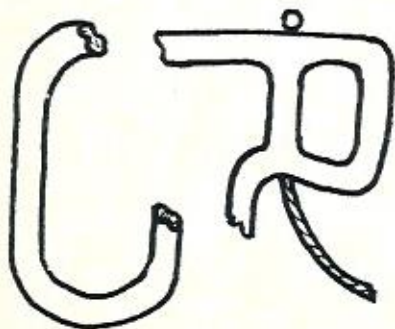
Laskuvarjourheilu-lehden SUURI VALOKUVAUSKILPAILU

Sarja A, DIAT 1. nimim. "NÄPPÄILIJÄ", Martti Karhu, Joutseno
kuva "HYPPÄÄJÄPATSAS"

MUOVIKAHVA VOI SÄRKYÄ

USA:ssa Perris Valley:n hyppykeskuksessa on sattunut harvinaislaatuinen tapaus. Hyppääjän yrittäessä vetää varavarjon kahvasta, kahva katkesi. Hyppääjä sai varavarjon auki vetämällä jäljelle jääneestä kahvan osasta. Varusteina hyppäällä oli SST racer, jonka oli valmistanut Jump Shack-niminen yhtiö. Yhtiöstä kerrottiin, että kahvoja oli myyty n. 10 000 kpl. Kyseinen kahva oli suosituin kaikista varavarjon kahvatyypeistä ja niitä käytetään yleisesti esim. Wonderhog-tandemeissa. Kahvat on valmistettu erikoisnylonista Du Pont-yhtiön avustuksella. Mike Johnston, yhtiön edustaja sanoi, että useita materiaaleja testattiin ennen kuin päädyttiin nyloniin. Monilla materiaaleilla oli vaikeutena esim. haurastuminen kylmässä, sekä herkkyys katkeamiseen taivutettaessa. Kyseinen kahvan katkeaminen ei ollut ensimmäinen laatuun vaan niitä oli sattunut aikaisemminkin. Muovikahvat voivat haurastua jouduttuaan tekemisiin esim. akkuhappojen kanssa. Yhtiö aikoo tulevaisuudessa lisätä metallikahvojen tuotantoa.

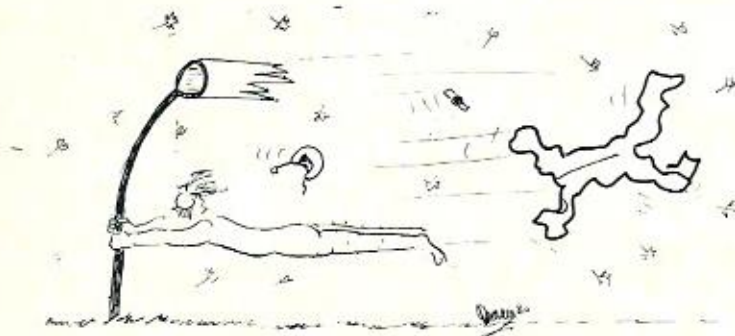
Piirros särkyneestä muovikahvasta.
Reprinted by permission from Skydiving magazine,
copyright Michael Truffer.

MAINOS

"The Return of Maxwell Smart" niminen elokuva tulee Suomeen tänä vuonna. Filmissä on 4-5 minuuttia laskuvarjoilua herrojen Boenish & Cottingham kuvaamana.

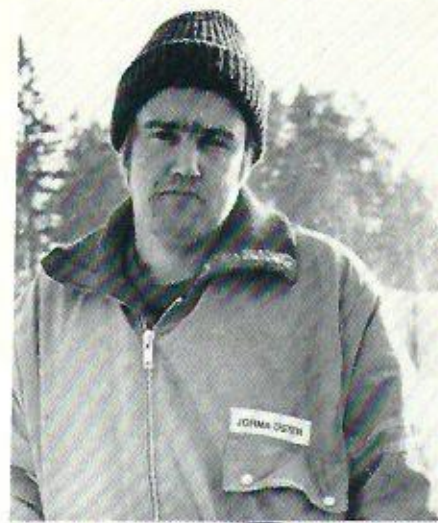
UUTTA uutuusvarjon nimi on **BARISH BETA**. Suurimmat erot nykyisiin liitovarjoihin ovat

- tunnelit ovat etureunasta lähes suljettuja
- slider on erittäin pieni ja laitimaiset punokset eivät mene sen läpi

Perhaps you are right, it is just a touch too windy to jump! Kuva Ken Guest

ONNEA!

SIL on valinnut vuoden 1979 laskuvarjojoukkueeksi ja NESTEEN palkinnon saajaksi lehtemme toimittajan ja perustajajäsenen JORMA ÖSTERIN! Valinnan perusteiksi määriteltiin lehtemme perustamisen lisäksi laskuvarjoilun tunnetuksi tekeminen mm. lehtijuttujen, valokuvien ja TV-filmien avulla.

FRITT-FALL

OFFISIELT ORGAN FOR FALLSKJERMSEKSJONEN - NORGES LUFTSPORTS- FORBUND.

POSTGIRO
ADRESSE

3 27 55 00
-Fritt Fall- F/NLF
Hertneshv. 29
8000 BODØ

Varjo on hyvin vakaa, liitosuhteen väitetään olevan suuri, nopeus on pieni.

Varjon kehittänyt herra Barish kertoo sen perustuvan 15 vuoden tutkimuksiin. Mikäli se pitää paikkansa, tämä kupu poikennee nykyisistä varjoista jotka liian usein päästetään markkinoille puolivalmiina. Esimerkkejä näistä on S-Flyer, Unit, Cruisair...

BOOGIEKUULUMISIA

Malmien ensi helluntain Fokker-Boogien hyppytoiminta saa uutta eloa. Relatiivihyppäjä tulee tällä kertaa vetämään kaksi homman hallitsevaa vierailijaa. Isoja kuvia viime vuonna menestyksellisesti ohjannut norjalainen Bent Laursen saa viimeisimpien tietojen mukaan avukseen itsensä Jerry Birdin.

KUVA: JORMA ÖSTER

Jerry Bird

KUVA: MARTY VIERU

Bent Laursen

Jerry Bird on suuren maailman tunnetuimpia parasutisteja. Hän on vetänyt useita amerikkalaisia maailmanmestarijoukkueita ja ennätushyppäjä ja saanee myös pohjoismaalaiset hyppääjät esittämään parhaat kykynsä.

Fokkeriin mahtuu 44 hyppääjää ja ranskalaisien tekemä Euroopan ennätys on vain 32, joten varmasti Boogeissa yritetään sen rikkomista. Muutkin kuin ennätystehtailuun osallistuvat saavat tänä vuonna varmasti enemmän opastusta ja hyviä hyppäjiä kuin viime tapaamisissa. Tottahan kaksi vetäjää saa enemmän aikaan kuin yksi.

RS

COOPERIN TESTI

Lokakuussa 1971 nimellä D.B. Cooper esiintynyt henkilö osti lentolipun Seattleen, Luoteis-USA:han, nousi Boeing 727-koneeseen, kaappasi sen, vaati 200 000 dollaria ja neljä laskuvarjoa, sai ne, vapautti matkustajat ja lähti lentämään eteläänpäin. 3000 metrin korkeudessa hän hyppäsi rahat mukanaan. Sata FBI:n agenttia tutki jokaisen neliöjalan oletetulta maaliialueelta, tuloksetta.

Helmikuussa 1980 Columbia-joen rantatöyräältä, Vancouverin läheltä löytyi 4000 dollaria rahaa, sarjanumerot olivat samat kuin Cooperin saamista rahoissa. (Spotter 4/78, Time Feb. 25, 1980)

ARAMIDIKUIDUT –

UUSI LASKUVARJOMATERIAALI?

Kirjoittaja tekn.yo. Jorma Kivinen on syntynyt Helsingissä 19.7.1950 ja opiskellut vuodesta 1970 alkaen Teknillisessä Korkeakoulussa pääaineenaan lentokone-tekniikka. Hän on viimeistelemässä diplomityötään, jonka nimi on "Avomaattisella pohjamidikuidulla (Kevlar 49) lujitetun epoksimuovin lujuusominaisuuksien kokeellinen määrittäminen, ja hänen toimipaikkanaan on ilmailuhallituksen lentoturvallisuusosasto.

ARAMIDIKUIDUT – UUSI LASKUVARJOMATERIAALI?

Kevlar on amerikkalaisen Du Pontin aramattisten pohjamidi- eli aramidikuitujen rekisteröity tavaramerkki, joille on ominaista suuri vetolujuus ja jäykkyys verrattuna muihin orgaanisiin kuituihin kuten nyloniin, joka on du Pontin pohjamidikuitujen rekisteröity tavaramerkki.

Aramidikuitujen tärkein käyttömuoto on lujitemuovien valmistaminen niistä, mutta kuituja käytetään myös sellaisinaan erilaisiin tarkoituksiin.

Oheisessa taulukossa on esitetty vertailun vuoksi eräiden materiaalien ominaisuuksia.

Taulukko. Eräiden materiaalien ominaisuuksien vertailu

Materiaali Ominaisuus	Kevlar 49 Aramidi	Kevlar 29 Aramidi	Nylon 728 Polyamidi	Nomex Aramidi	Teräs (tyypillinen)
Tiheys, g/cm ³	1,45	1,44	1,17	1,40	7,86
Vetolujuus, GPa	2,65	2,65	1,25	0,65	2,00
Kimmomoduli, GPa	125	58,8	6,23	17,3	210
Murtovenymä, %	2,1	4	19	22	1,1
UV-säteilyn vaikutus	heikentää	heikentää	heikentää	ei tiedossa	—
Haponkesto	huono	huono	huono	ei tiedossa	huono
Emästenkesto	hyvä	hyvä	hyvä	ei tiedossa	huono
Suolavedenkesto	hyvä	hyvä	ei tiedossa	ei tiedossa	korroosio
Lämmönjohtavuus	pieni	pieni	pieni	pieni	suuri
Tulenkesto (huoneilma)	sammuu itsestään	sammuu itsestään	sammuu itsestään	sammuu itsestään	ei syty

Aramidikuitujen ominaislujuus (vetolujuus jaettuna tiheydellä), on suurimpia kaikista tunnetuista materiaaleista. Tämän vuoksi niitä käytetään yhä enenevässä määrin erilaisissa strategisissa sovellutuksissa kuten rakettimoottorien polttokammioissa lujitemuovin lujitemateriaalina ja esimerkiksi pommien hidastusvarjossa sellaisenaan. Suomalainen urheiluvälinevalmistaja käyttää Kevlar-kuituja ainakin lenkkiosuissa ja suksissa. Kaapelit, luodinkestävät liivit, panssarit, kypärät ja painesäiliöt muiden muassa kuuluvat aramidikuitujen sovellutusalueisiin.

Aramidikuitujen heikkouksia ovat pieni puristuslujuus lujitemuovissa (noin 1/5 vetolujuudesta) ja pelkän kuitumateriaalin huono auringonvalonkestävyys. Lujitemuoveissa viimeksimainittu ominaisuus eliminoituu, koska muoviaineet koetuloksista päättellen absorboivat UV-säteilyä miltei kokonaan tai kokonaan.

Laskuvarjosovellutuksia ajatellen UV-säteilyn huono kesto asettaa aramidikuitujen käytölle rajoituksia, koska laskuvarjohyppytoiminnassa käytettävät varjot joutuvat etenkin kesäaikana varsin pitkiksi ajoiksi alttiiksi auringonvalolle ainakin, jos varjot pakataan ulkona. Tiedossa on, että aramidikuitukankaista on valmis-

Pala Kevlar 49- aramidikuitukangasta leikkattavana. Saksien tulee olla terävät ja tiukat.

tettu purjeita valtameripurjeveneisiin. Vahvistamattomien tietojen mukaan tällaiset purjeet ovat alkaneet repeillä yhden purjehduskauden jälkeen.

Jos kuitenkin voidaan osoittaa, että Suomen oloissa esiintyvä auringonsäteily ei heikennä aramidikuitulaskuvarjoa liiaksi, on aramidikuitujen käyttö laskuvarjomateriaalina ilmeisesti varsin houkutteleva.

Kuidut toimitetaan kudottaviksi kankaiksi eri maissa toimiville yrityksille, ja kankaista on saatavissa näiden yritysten edustajien välityksellä.

Suomessa Mikkelissä toimiva Oy Mölnlycke Ab kutoo kankaista ja nauhoja Kevlar 29 ja Kevlar 49 materiaaleista. Mölnlyckeen Kevlar-tuotteiden edustajana toimii Kevra Oy Helsingissä. Esimerkiksi luodinkestävien liivien valmistukseen soveltuvan US 713 spesifikaation mukaisen Kevlar 29 kankaan paino on 280 g/m² ja hinta vapaasti asiakkaalla 70,50 mk/m².

Lähteet:

- Du Pont Information bulletin no. K-1, Properties and Uses of Kevlar 49 Aramid Fiber and of Reinforced Plastics of Kevlar 49. 1974
- Du Pont Information bulletin no. 6E, Preliminary Evaluation of Kevlar 29 and Kevlar 49 for Use in Cables and Ropes. 1974
- Du Pont Information bulletin no. 8, Composites of Kevlar 29 and Kevlar 49 for Kayaks, Boats, Shells and other Watersport Goods. 1975
- Du Pontin kirje 6.2.1979, The Effect of Ultra Violet Light on Plastics Reinforced with Kevlar 49 Aramid Fiber
- American Institute of Aeronautics and Astronautics (AIAA) Technical Paper no. 79-0429, Preliminary Evaluation of Kevlar-29 versus Nylon by Slapiv Free-Flight Deployment Tests of 12.5-foot Diameter Ribbon parachutes. 1979
- Kevra Oy:n kirje 31.1.1980

vaa. Yhdysvalloissa suoritettujen jarru- ja tavarantunnetusvarjokokeet (nauhavarjoilla) ovat osoittaneet, että

1) Kevlar 29:llä voidaan korvata nylon laskuvarjomateriaalina saavutettavan painon ja tilavuudensaastön ollessa noin 50 %.

2) Selviä eroavaisuuksia ei ole havaittavissa maksimihidastuvuudessa, kehitymisajassa tai vastuspoikkipinta-alassa Kevlar 29- ja nylonvarjojen välillä.

3) Laskuvarjon rakennetta on muutettava nylonvarjoon verrattuna, koska Kevlar 29 -materiaalin venymä on vain pieni osa nylonin venymästä.

4) Hybridivarjo, jonka punokset olivat Kevlar 29:ää ja kupu nylonia, painoi 65 % siitä mitä nylonvarjo ja aiheutti ainoastaan 75 g:n avautumisiskun verrattuna nylonvarjon 100 g:n iskuun.

Aramidikuitumateriaalien leikkaaminen edellyttää teräviä työkaluja, joiden terien välinen toleranssi on mahdollisimman pieni. Terät on puhdistettava ja teroitettava riittävän usein. Oheisessa kuvassa on esitetty pala Kevlar 49-kangasta leikkattavana.

Kevlar-kuitujen ainoa valmistaja Du Pont tuottaa Kevlar 49- ja Kevlar 29- kuituja, joista lähinnä viimeksimainitut tulevat kysymykseen laskuvarjomateriaalina.

KYSY UUTTA
1980-
LUETTELOA!

LASKUVARJO-
TARVIKE KY

HARRI TOIVONEN

PUH. 931-172 616

MATINLAHTI, PL 26,
33721 TAMPERE 72

Kuva: Jukka Lehto

Suurin osa suomalaisista riippulentäjistä on oppinut taitonsa eteläsuomen laskettelurinteilla, joiden korkeus parhaimmillaan on 100 m luokkaa. Alkuharjoitteluun niissä usein on liikaakin korkeutta, mutta jo muutaman kuukauden kuluttua luottaa uusi pilotti siipiinsä niin, että haluaa olla enemmän ilmassa ja kantaa vähemmän. Muualla maailmassa on rinnetuulussa lento yleistä, mutta Suomessamme tuskin löytyy korkeita merenrantatörmä tai hiekkadyyniä, jotka ovat ko. ilmailumuodon tavallisia harrastuspaikkoja.

Lapissa on kuitenkin tuntureita, joilla on tilaa ja tuulta. Eräät innokkaimmista liidon harrastajista olivat kolonneet pitkin Lappia alkuvuodesta -79 ja havainneet Pallastunturin varsin sopivaksi liitopaikaksi. Tunturi koostuu useista keroista, joiden suhteellinen korkeusero on 300—400 m lähimaastoon. Maasto on puutonta ja alarinteellä pehmeän varvikon peittämää. Ylempänä rinteillä on kivikkoa, mutta sehän ei ilmassa liikuvaa haittaa! Lähes kaikille tuulensuunnille löytyy lentorinne sopivan kävelymatkan päässä viihtyisästä matkailuhotellista.

Luonto ja eläimistö on myös etelän ihmisistä mitä mielenkiintoisinta; tätä ette usko mutta Pallaksella lentelee musta korppi joka silloin tällöin pyöräyttää huvikseen nopean vaakakierteen.

Näiden tietojen houkuttelemana tehtiin myöhäinen ruskaretki Pallakselle 5—7.10.-79. Mukana oli 27 henkilöä, joista n. puolet harrasti riippuliittoa, toinen puoli oli Padasjoen vpk:laisia joiden harrastuslaji oli täysin päinvastainen: sukellus. Kulkuneuvona oli vpk:n mainio bussi ja matka sujui pitkän poronkusemin, yksi renkaanvaihto ei paljon viivästyttänyt.

Yön aikana oli jäänyt paljon nelostietä taakse, pohjoisessa valkeni aamu kirkkaana ja kuulaana. Perillä matkailuhotellin pihassa oltiin 8.30 ja melkein saman tien pasteerailivat hätäisimmät leijapaketti olalla nuuhkien tuulen suuntaa. Suunta selvisi ja samalla kero jolle olisi päästävää.

Ainoa keino huipulle pääsemiseen on kantaminen — sitä ei kuitenkaan pidä

Antti Nummelin, Pitkävuoren riippuliittäjä. Kuva heti startin jälkeen. Tuulta on noin 12 m/s ja liidin pysyy melkein paikallaan.

säikähtää sillä rinteet ovat kesäaikaan helppokulkuisia. Sitäpaitsi täällä ollaan kiireajan yläpuolella. Kannattaa istahtaa polun varressa oleville penkeille levähtämään, näköalaa riittää.

Kun huipulle on päässyt, kantaminen tavallisesti loppuu siihen kertaan. Tuulipussi pystytetään, mitataan tuulen nopeus joka helposti ylittää 8 m/s. Tämä on käytännössä minimiraja jolla rinnetuulilento loivilla tunturirinteillä onnistuu. Jos rinne olisi pystysuora jyrkänne, riittäisi 3—4 m/s kehittämään riittävän nosteen.

Jos puhaltaa kovempaa kuin 14 m/s on kokeneimpienkin liitelijöiden paras jättää leija pakettiin ja mennä kivien taakse odottelemaan hiukan tyyneempää säätä.

Myöhäsen Keijo Kuopiosta kahden askelleen startin jälkeen nousukaarrossa

Allekirjoittanut ja "Siniisiipi", joka on itse kehitelty konstruktio.

riippuen

Riippuliittoa Pallas tunturilla

Noilla tuulennopeuksilla näet riippuliittoa onnistuu vain takaperin.

Kun olosuhteet ovat otolliset, kootaan leija pitäen keulaa koko ajan tuulta vastaan. Liittäjä on heti huipulle päästyään lisännyt vaatetustaan. Vielä kypärä ja valjaat päälle.

Lähtötarkastus: liitimen on oltava oikein koottu, varmistussokat paikoillaan, valjaat hyvin päällä ja ripustuskoukku kiinni. Tarkista vielä ettei liitimen kokoomisen aikana huipun yläpuolella ole syntynyt pilveä, se imee riippuliitimiä helposti puoleensa.

Startti: usein ei tarvita askeltakaan, kohotat vain liitimen nokkaa tuuleen ja nouse ilman varaan luontevasti kuin lintu siivilleen. Haet valjaissa mukavan asennon ja kiikuttelet hiukan eteenpäin kohtaan jossa rinne jyrkkenee muutaman askeen. Tässä nostetta on paremmin, muutama kahdeksikon kaartelu ja lähtöpaikalla olevat kaverit ovat pian kateellisina parisataa metriä alempana.

Jos noste syntyy pelkästään tuulesta eikä rinteestä irtoile termiikkikuplia on lento nautittavan tasaista. Voit lentää niin kauan kuin haluat, laskeutua väliin huipulle juomaan kahvit termospullosta ja pienen veritytelyn jälkeen startata uudelleen. Reissulla josta kuvat ovat teki joka mies vähintään puolituntisen yhtämittaisen liidon. Pekka Koivukoski riippui peräti 1 t 20 min. ennenkuin olo makuuvaljaissa kävi liian puutuneeksi.

Kun useampia liittäjiä on ilmassa samanaikaisesti on syytä ruveta noudattamaan tiettyjä sääntöjä ja ottaa muut huomioon ennenkuin kallistaa liitimen kaartoon: etäisyydet on pidettävä riittävinä, yläpuolella lentävä väistää alemmaa, kiertosuunta nosteessa on kaikilla sama jne. erityisesti on vältettävä toisen jättöpyörteitä ja oltava tarkkana rinteiden lähellä.

Vaikuttaa vaativalta, mutta hetken harjoittelun jälkeen ahkerasti päätä pyöriteltyä sujuu ryhmälento hyvin ja liittäjät viihtyvät kuin varpuset parvessa.

Terveisin Tenho Salminen

filmille tallennettua

Tämä epätavallisen kupurelatiivisarjan kuvasi englantilainen ystävämmme Ken Guest.

Unusual CRW from England by Ken Guest.

TO SYNNYTYKSESI
MAALI?
Ei...

HAIKARANI KIELTÄYTYI
LASKUTUMASTA, JOTEN
MINUN OLI TULTAVA
LASKUVARJOLLA!

HMM... JA MINÄ
KUN VAIN HALUSIN
KESKUSTELLA!

stunut urossimpanssi

Mitä on tehtävä
nostunut ja erittäin
inen urossimpanssi
ää köh? Matt vannoi
sa kerran tässä ilan-
na ja menetelleensä
nän oli salamanne-
pudottanut alas hou-
ja pyllistänyt kohti
Tämä symbolisoi
naseilla antautumis-
tepi. Simpanssi rea-
muustettava tavalla
signaaliin, joka ilmoit-
mä on, annan periksi,
set meistä suurempi
syytti hyökkäyksen-
toivottavasti veloket-
nostate jos joudun
samanlaisen tilan-
David Taylor kir-

© Syndicate, Inc.

HAH
HAA
EERO JA EETU
PAKENEVAT
ILMALAI-
VALLA
TARKISTAMA
KAIKKI ILMA-
LAIVAT!

Pornografia ja
perustuslaki

HYPÄTÄÄN
SUORAAN
MENOKAUPUN-
KIIN!

SELVÄ!
PUDOTA LUSIN
KORTIN ETIÄ
TULLEMME
PIÄN!

HEI
BETRI!...
MITES
PYHKIIT?

6-00T RAUMAA,
KUNDI! SULLA
TÄHTIJI KULKEVAN
LIIJAA!

TERVE TULAA
MENNÄKÄÄN
EI TORISTEJA
SI HUONOKSI

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

SIINÄ
YRITTÄÄ
A IH-

...silly hemisphere, helmets and actually
use hand signals.

DARTS. Now here's a game. Darts is unquestionably the most appealing, stimulating, satisfying sport that one can play in either Europe or America today. Why? Because you play it in a bar, that's why. Because you play it with a Bud in one hand and a In Camel in your phiz. You say you'd rather jog? You say you'd rather ski? Go to it, asshole. More beer for the rest of us.

SKY DIVING. If thoughtless racing is the sport of kings, then sky diving is the sport of king-sized idiots. Remember how your old man told you about paratrooper training during World War II? How they pulled him out of cook school, strapped a bed sheet on his back, and kicked his ass out of an airplane fifteen thousand feet above a cornfield? Remember how he told you about shutting in his pants and trying to hang on to the guy behind him as the sergeant put his foot against his back and shoved? Of course you do. You don't forget a horror story like that in a minute. But get this: there's guys out there who do what your old man was forced to do for him! I mean it. There are guys out there whose idea of a good time is to throw themselves out of a fucking airplane! These psychos call it sky diving. I call it fucking suicide. Go figure it.

Mies joka putosi maahan
"Puunlatvat ja rakennukset syöksivät vastaan ja nielaisivat minut. Maailma sumeni ja sitten velot sammuivat"

Varjoselonteko

Silloin yleiso karsoo ylös ja sanoo: "Oii hyvä Jumala, hänen varjosta on rauhaudut kokonan ensimmäisen 300 metrin, ennen kuin avauti toisen puolelton. Niin siinä pitäisi käydä. Pitäviköön vuoksi kaksoisyhtyy oli tuona päivänä tehtävä matkailu. Se murkasi asiointi huikaa. Odottelimme lentokentän reuna- malla san selkeneemistä. Tavalisesti ta nyt en sitä tehnyt, koska satoi kaatamalla ja ajatellaan että näyttö varmaan peruuntunut. Mutta kau- delta illalla Mollere sanoi: "Ja hitot. Oetaan ja yritetään." Niin meidän oli sitten kureimman kaupalla juos.

MICHAEL STORRS
tunsi elä-
vänsä
vain
vaaran-
taes-
saan
henkensä...

Bank Deposit
D.B. Cooper, where are you now?
We're looking for you high and low.
With your pleasant smile,
And your dropout style,
D.B. Cooper, where did you go?

That question has also been asked by FBI agents, ever since D.B. Cooper hijacked a Boeing 727 in 1971, extorted \$200,000 and four parachutes from Northwest Airlines, and bailed out at 10,000 ft. over rolling wooded hills near La Center in the state of Washington. No trace was ever found of the ransomer or Cooper, who soon became a local folk hero.

Then last week eight-year-old Brian Ingram dug a dozen packets of weathered \$20 bills from a bank of the Columbia River near Vancouver, Wash. The FBI determined from the serial numbers that the \$4,000 was part of Cooper's loot. Using picks and shovels, agents unearthed fragments of several more bills, some buried 3 ft. deep. FBI officials speculate that the money and Cooper landed somewhere upstream and that floods washed the bills to their final resting place. Said FBI Agent Ralph Himmelsbach, who has been investigating the hijacking for more than eight years: "The money didn't make it out. As for whether Cooper did, I'll leave that to conjecture."

VARJOA VAJSAAT

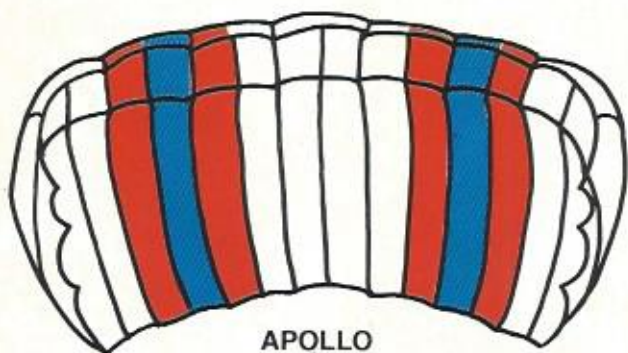
Varjokisat myttyyn

Keskiviikko 27. 11. 1929
Vihittiin ilmassa.
Sen jälkeen kuolamanhyppy las-
kuvarjojostimella. Amerikkalaisen
murhenäytelmä. (Puhelimella.) Berlin, 26. 11.
(U.) New Yorkissa ilmoitetaan:
Lentokoneessa, joka lähti Roose-
veltin lentokentältä ja lensi
800 metrin korkeudessa 175 kiloa-
metrin vanhalla tunnelissa, tapahtui
tänään viikotonta, jonka piti pää-
tyä siihen, että moottorisairi ja 12
jostimilla maahan. Nuori rouva, joka
ensimmäinen hyppäsi, ei saanut
laskuvarjojoutua ajassa auki ja pu-
suauden heti sirtumassa. Myöskin
sallisen hyppy epäonnistui ja hän-
kin murskaui kottoinauki.

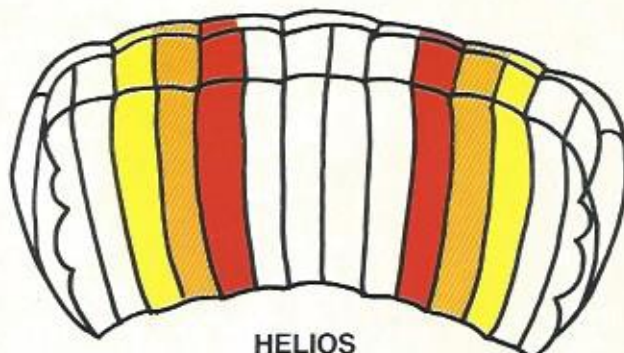
Varjoselonteko

...sena, ettei sitä
...n ulkopuolinen tekijä
...tamaann.
...naskiin jaa on par-
...aan 10-vuotiaana. 20-
...na hän on tyyntä val-
...chokkakuupaan ponnistuk-
...Sen jälkeen hänen eti-
...sa on hylättyä edellytet-
...enmistä, sanoo Puhakka
...saamerikkinä juuri paitsiin
...nneissa olevasta hyppäjä-
...Puhakka mainitsee kannä-
...laisen ihmelapsen Steve Collins
...sin.
...Hyppäjäillä on myös tiedotet-
...tuja tai tiedotamattomia peikoit-
...voja.
...Joku esimerkiksi saattaa per-
...kätä tuollista västää. En ole por-
...kinty potistamaan tällaisia tek-
...juita, sillä se ei ehkä olekaan
...enää terveellistä, vaan väkival-
...talaista maahan minun muuta-
...mista, sanoo Puhakka.

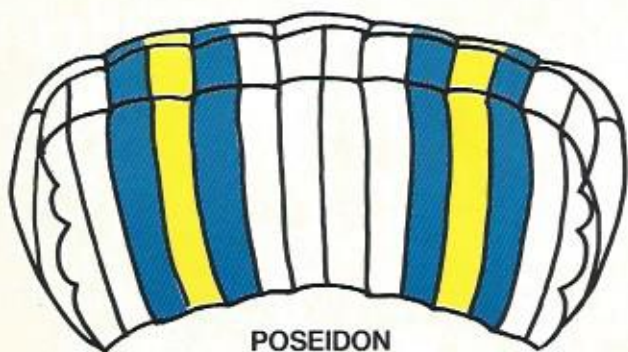
STRATO-CLOUD LITE ja CRUISAIR NYT SUOMEN LASKUVARJO OY:STÄ

APOLLO

HELIOS

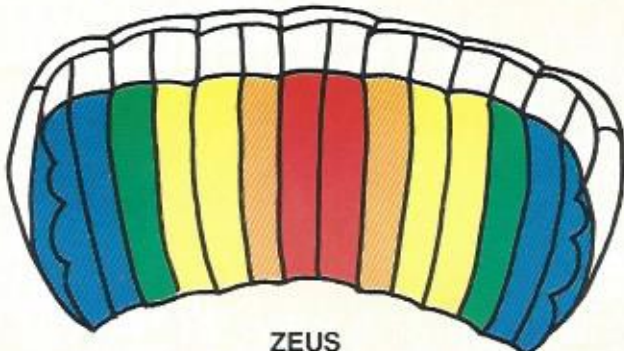
POSEIDON

Molemmat Para-Fliten uutuudet saatavilla edulliseen hintaan ja oheisilla väreillä.

- Lisäksi yksivärisenä punainen, valkoinen, sininen, musta tai keltainen.
- Myös omilla väreillä (toimitusaika n. 2 kk.).
- Soita ja kysy lisätietoja. Yhtiömme edustaja Jorma Öster on päivisin tavoitettavissa numerosta (Reprokeskus Oy) 90/736 047 ja iltaisin 90/740 021

VULCAN

ZEUS

MAAHANTUONTI JA MYYNTI
SUOMEN LASKUVARJO OY

SUURSUONTIE 21 · 00630 HELSINKI 63 · PUH. 90/740021